

II Samuel

¹ Kalpasan ti pannakatay ni Saul, nagsubli ni David manipud iti panangrautna kadagiti Amalekita ket nagtalinaed isuna iti dua nga aldaw idiaiy Siklag. ² Iti maikatlo nga aldaw, adda maysa a lalaki a simmangpet manipud iti kampo ni Saul a napsang ti badona ken adda rugit iti ulona. Idi simmangpet isuna iti ayan ni David, ket nagpakleb isuna iti daga. ³ Kinuna ni David kenkuana, “Sadino ti naggapuan?” Simmungbat isuna, “Naglibasak manipud iti kampo ti Israel,” ⁴ Kinuna ni David kenkuana, “Pangngaasim ta ibagam kaniak no ania ti napasamak.” Simmungbat isuna, “Naglibas dagiti tattao manipud iti gubat. Adu ti napasag ken adu dagiti natay. Natay met da Saul kenni Jonatan nga anakna.” ⁵ Kinuna ni David iti agtutubo, “Kasanom nga ammo a natay da Saul ken Jonatan nga anakna?” ⁶ Simmungbat ti agtutubo, “Nairana nga addaak idiaiy bantay Gilboa, ket adda sadiay ni Saul nga agsadsadag iti gayangna, ket asidegen dagiti karwahe ken kumakaballo a kabusor a mangtiliw kenkuana. ⁷ Kimmita Saul iti aglawlaw ket nakitanak ket inayabannak. Simmungbatak, 'Adtoyak.' ⁸ Kinunana kaniak, 'Siasinoka?' Sinungbatak isuna, 'Maysaak nga Amalekita.' ⁹ Kinunana kaniak, 'Pangngaasim ta umasidegka kaniak ket patayennak, ta tengngelnak ti nakaro a panagsagaba, ngem sibibiagak pay laeng.' ¹⁰ Isu nga imasidegak kenkuana ket pinatayko

isuna, gapu ta ammok a saanen nga agbiag kalpasan a mapasag isuna. Ket innalak ti korona nga adda iti ulona ken ti pulseras nga adda iti takkiagna, ket inyegko dagitoy ditoy kenka, apok.” ¹¹ Ket, pinisang ni David dagiti pagan-anayna, ken kasta met ti inaramid dagiti amin a lallaki a kaduana. ¹² Nagladingit, nagsangit ken nagayunarda agingga iti rabii para kenni Saul, para kenni Jonatan nga anakna, para kadagiti tattao ni Yahweh ken para iti balay ti Israel gapu ta napasagda babaen iti kampilan. ¹³ Kinuna ni David iti agtutubo, “Taga-anoka?” Simmungbat isuna, “Anaknak ti maysa a ganggannaet iti daytoy a daga, maysaak nga Amalekita.” ¹⁴ Kinuna ni David kenkuana, “Apay a saanka a nagbuteng a nangpatay iti ari a pinulotan ni Yahweh babaen iti bukodmo nga ima?” ¹⁵ Inayaban ni David iti maysa kadagiti agtutubo ket kinunana “Inka ket patayen isuna.” Isu a napan dinuyok dayta a lalaki ti Amalekita, ket natay ti Amalekita. ¹⁶ Ket kinuna ni David iti natay nga Amalekita, adda iti ulom ti bukodmo a dara gapu ta ti bukodmo a ngiwat ti nangpaneknek iti maibusor kenka ket kinunam, ‘Pinatayko ti ari a pinulotan ni Yahweh.’” ¹⁷ Kalpasanna, kinanta ni David daytoy a dung-aw maipapan kada Saul ken Jonatan nga anakna. ¹⁸ Imbilinna kadagiti tattao nga isuroda daytoy a Kanta ti Bai kadagiti lallaki a putot ti Juda, a naisurat iti Libro ti Jasar. ¹⁹ “Ti dayagmo, Israel, ket natayen, napapatay kadagiti bantaymo! Kasano a napasag ti maingel! ²⁰ Saanmo nga ibagbaga daytoy idiaay

Gat, saanmo nga iwarwaragawag daytoy kadagiti kalsada iti Askelon, tapno saan a makapagrag-o dagiti babbai a putot dagiti Filisteo, tapno saan a makapagrambak dagiti babbai a putot dagiti saan a nakugit. ²¹ Banbantay ti Gilboa, awan koma kadakayo ti linnaaw wenno tudo, wenno talon a mangmangted kadagiti bukbukel nga aggpaay a daton, ta sadiay ket narugitan ti kalasag ti maingel. Ti kalasag ni Saul a saanen a napulotan iti lana. ²² Manipud iti dara dagidiay napapatay, manipud kadagiti bagi dagiti maingel, saanen a nagsubli ti bai ni Jonatan, ken saan a nagsubli nga awan naaramidan ti kampilan ni Saul. ²³ Ni Saul ken Jonatan ket maay-ayat ken managparabur iti panagbiag, ken iti ipapatayda ket saanda a nagsina. Nasigsiglatda ngem kadagiti agila, napigpigsada ngem kadagiti leon. ²⁴ Dakayo a babbai nga annak ti Israel, sangitanyo ni Saul, a nangkawes kadakayo iti napintas nga eskarlata, a nangarkos iti balitok kadagiti pagan-anaayyo. ²⁵ Anian a pannakapasag ti maingel iti paggugubatan! Napapatay ni Jonatan kadagiti nangangato a lugarmo. ²⁶ Maladigitanak unay para kenka Jonatan a kabsatko. Napategka unay kaniak. Nakaskasdaaw ti ayatmo kaniak, nalablaves ngem iti panagayat dagiti babbai. ²⁷ Anian a pannakapasag ti maingel, ken ti pannakapukaw dagiti igam a panggubat!”

2

¹ Kalpasan daytoy, nagsalusod ni David kenni Yahweh ket kinunana, “Rumbeng kadi a sumangat-atak iti maysa kadagiti siudad ti Juda?” Sim-

mungbat ni Yahweh kenkuana, “Sumang-atka.” Kinuna ni David, “Ania a ciudad ti rumbeng a papanak?” Simmungbat ni Yahweh, “Idiay Hebron.” ² Simmang-at ngarud ni David a kaduana dagiti dua nga assawana, ni Ahinoam manipud iti Jezreel ken ni Abigail a balo ni Nabal manipud iti Carmel. ³ Inkuyog pay ni David dagiti lallaki a kakaduana, agraman dagiti pamilyada, kadagiti ciudad ti Hebron, a nangrugianda a nagnaedan. ⁴ Kalpasanna, simmangpet dagiti tattao manipud iti Juda ket pinulotanda ni David a kas ari iti entero a balay ti Juda. Imbagada kenni David nga, “Intabon dagiti tattao iti Jabes Galaad ni Saul.” ⁵ Isu a nangibaon ni David kadagiti mensahero a mapan kadagiti lallaki iti Jabes Galaad ket imbagada kadakuada, “Bendission-ankayo ni Yahweh, gapu ta impakitayo daytoy a kinapudnoyo iti apoyo a ni Saul ken intabonyo isuna. ⁶ Ita ipakita koma ni Yahweh kadakayo ti kinapudnona iti tulagna ken ti kinaimbagna kadakayo. Ipakitak met kadakayo daytoy a kinaimabag gapu ta inaramidyo daytoy a banag. ⁷ Ket ita, papigsaenyo koma dagiti im-imayo; ken tumuredkayo ta natayen ti apoyo a ni Saul, ken pinulotannak ti balay ti Juda a kas arida.” ⁸ Ngem ni Abner a putot ni Ner, a pangulo ti armada ni Saul ket innalana ni Isboset a putot ni Saul ken impanna idiay Mahanaim; ⁹ insaadna ni Isboset nga ari iti Galaad, iti Aser, iti Jezreel, iti Efraim, iti Benjamin, ken iti entero nga Israel. ¹⁰ Ni Isboset a putot ni Saul, ket uppatt a pulo ti tawenna idi rinugianna ti agari iti entero nga

Israel, ken dua a tawen a nagturay isuna. Ngem simmurot kenni David ti balay ti Juda. ¹¹ Nagari ni David idiaiy Hebron iti entero a balay ti Juda iti pito a tawen ken innem a bulan. ¹² Ni Abner a putot ni Ner ken dagiti adipen ni Isboset a putot ni Saul ket rimmuar manipud Mahanaim a nagturong idiaiy Gabaon. ¹³ Rimmuar ni Joab a putot ni Zeruyas ken dagiti adipen ni David ket nagsasarakda iti abay iti pagurnongan ti danum idiaiy Gabaon. Nagtutugawda sadiay, maysa a bunggoy iti maysa a bangir iti pagurnongan ti danum ken maysa a bunggoy iti bangirna. ¹⁴ Kinuna ni Abner kenni Joab, “Patakderenta dagiti agtutubo ket pagrangetenta ida iti sangoanantayo.” Ket kinuna ni Joab, “Patakderenta ida.” ¹⁵ Ket, timmakder dagiti agtutubo ken naguummongda, sangapulo ket dua para iti Benjamin ken Isboset a putot ni Saul, ken sangapulo ket dua manipud kadagiti adipen ni David. ¹⁶ Nagiinniggem ti tunggal maysa iti ulo ti karangetna sada induyok ti kampilanda iti bakrang ti karangetda, ket napasagda amin. Naawagan ngarud dayta a lugar iti Hebrew a, “Helcat Assurim,” wenna “Tay-ak dagiti Kampilan” nga adda idiaiy Gabaon. ¹⁷ Nakaro unay ti gubat iti dayta nga aldaw, naparmek da Abner ken dagiti lallaki iti Israel iti sangoanan dagiti adipen ni David. ¹⁸ Adda sadiay dagiti tallo a putot ni Zeruyas: Ni Joab, Abisai ken Asael. Napardas nga agtaray ni Asael a kas iti atap nga ugsa. ¹⁹ Kinamat ni Asael ni Abner ket saanna a sininsinaan. ²⁰ Timmaliaw ni Abner iti likodanna ket kinunana, “Sika kadi dayta Asael?”

Simmungbat isuna, “Siak daytoy.” ²¹ Kinuna ni Abner kenkuana, “Agpakannawan wenno agpakannigidka, ket tiliwem ti maysa kadagiti agtutubo ket alaem ti igamna.” Ngem saan a simmiasi ni Asael. ²² Isu a kinuna manen ni Abner kenni Asael, “Sardengannakon a kamkamatan. Apay koma a patayenka? Kasanokto nga iparang ti rupak kenni Joab, a kabsatmo?” ²³ Ngem saan a simminsina ni Asael, isu a dinuyok ni Abner ti bagi ni Asael babaen iti murdong ti putan ti gayangna, isu a simmalput ti gayang iti bangir a paset ti bagina. Napasag ni Asael ket natay sadiay. Isu a napasamak a nagsardeng ken nagtakder ti siasianoman a nakadanon iti disso a nakapasagan ken nakatayan ni Asael. ²⁴ Ngem kinamat da Joab ken Abisai ni Abner. Idi lumlumneken ti init, dimmanundan iti turod ti Amma, nga adda iti asideg ti Gia nga igid ti dalan nga agturong iti let-ang idiyay Gabaon. ²⁵ Naguummong dagiti lallaki ti Benjamin iti likodan ni Abner ket nagtakderda iti tapaw ti turod. ²⁶ Pinukkawan ni Abner ni Joab ket kinunana, “Agnanayon kadi a mangalun-on ti kampilan? Saanmo kadi nga ammo a nasasaemto iti kamaudiananna? Kasano kadi ti kabayagna daytoy sakbay nga ibagam kadagiti tattaom nga isardengda ti panangkamatda kadagiti kakabsatda?” ²⁷ Simmungbat ni Joab, “Iti nagan ti Dios nga adda iti agnanayon, no saanmo nga imbaga dayta, kamaten koma dagiti soldadok dagiti kakabsatda agingga iti agsapa!” ²⁸ Isu a pinuyotan ni Joab ti trumpeta, ket nagsardeng amin dagiti tattaona ket saandan a kinamat ti Israel, wenno

saadan a kinaranget. ²⁹ Nagdaliasat ni Abner ken dagiti tattaaona iti dayta a nagpatnag iti Araba. Binallasawda ti Karayan Jordan, nagnagnada iti sumaruno a bigat ket kalpasanna nakadanunda idiaiy Mahanaim. ³⁰ Nagsubli da Joab manipud iti panangkamatda kenni Abner. Inummongna dagiti amin a tattaaona, a nakatakkuatanna a mapukpukaw ni Asael ken sangapulo ket siam a soldado ni David. ³¹ Ngem nakapatay dagiti tattao ni David iti 360 a tattao ti Benjamin a kadua ni Abner. ³² Ket innalada ni Asael ken intabonda isuna idiaiy tanem ti amana, nga adda idiaiy Betlehem. Nagpatpatnag a nagdaliasat da Joab ken dagiti tattaaona, ket nalawagandan idiaiy Hebron.

3

¹ Ita, adda napaut a gubat iti nagbaetan ti balay ni Saul ken iti balay ni David. Ket pimmigsa a pimmigsa ni David, ngem kimmappuy a kimmappuy ti balay ni Saul. ² Naipasngay dagiti putot ni David idiaiy Hebron. Ti inauna a putot ket ni Amnon, a putotna kenni Ahinoam manipud Jezreel. ³ Ti maikaddua a putotna ket ni Keleab, nga impasngay ni Abigail, ti balo ni Nabal a taga Carmel. Ti maikatlo, ni Absalon, a putot ni Maaca a putot Tolmai nga ari ti Gesur. ⁴ Ti maikapata a putot ni David, ni Adonija nga anak ni Haggit. Ti maikalima a putotna ket ni Sefatias nga anak ni Abital, ⁵ ken ti maikanem, ni Iream nga anak ti asawa ni David a ni Eglai. Dagitoy dagiti lallaki a putot ni David a naiyanak idiaiy Hebron. ⁶ Dimteng ti tiempo kabayatan ti gubat

iti nagbaetan ti balay ni Saul ken iti balay ni David a pinapigsa ni Abner ti bagina iti balay ni Saul. ⁷ Adda inkabbalay ni Saul a managan Rispa, a babai nga anak ni Aiah. Kinuna ni Isboset kenni Abner, “Apay a kinaiddam ti inkabbalay ni amak?” ⁸ Ket makaunget unay ni Abner kadagiti sasao ni Isboset ket kinunana, “Maysaak kadi nga ulo ti aso ti Juda? Ita nga aldaw, ipakpakitak ti kinapudnok iti balay ni Saul, nga amam, kadagiti kakabsatna a lallaki ken kadagiti gagayyemna, babaen iti saanko panangipaima kenka kenni David. Ngem pabasulennak pay laeng ita nga aldaw maipapan iti dayta a babai?” ⁹ Aramiden koma ti Dios kaniak, Abner, ken nalablaves pay, no saanko nga aramiden para kenni David ti kas insapata ni Yahweh kenkuana, ¹⁰ nga iyakar ti pagarian manipud iti balay ni Saul ken panangisaad iti trono ni David iti entero nga Israel, ken iti entero a Juda, manipud Dan agingga iti Beerseba.” ¹¹ Saan a makasungbat ni Isboset kenni Abner, gapu ta mabuteng isuna kenkuana. ¹² Ket nangibaon ni Abner kadagiti mensahero a mapan kenni David a makisarita para kenkuana a mangibaga, “Siasino ti makindaga iti daytoy? Makitulagka kaniak ket makitamto nga adda kenka ti imak, a mangiyeg kenka iti amin nga Israel.” ¹³ Simmungbat ni David, “Nasayaat, makitulagak kenka. Ngem maysa a banag ti kiddawek kenka ket saanmo a makita ti rupak malaksid no iyegmo nga umuna ni Mikal, ti putot a babai ni Saul inton umaynak kitaen.” ¹⁴ Ket nangibaon ni David kadagiti mensahero kenni Isboset, a putot ni Saul, a kunkunana, “Itedmo

kaniak ti asawak a ni Mikal, ta binayadak iti gatad a sangagasut a kudil ti mabagbagi dagiti Filisteo.”¹⁵ Isu a nangibaon ni Isboset iti mangala kenni Mikal manipud iti asawana, a ni Paltiel a putot ni Lais.¹⁶ Kimmuyog kenkuana ti asawana nga agsangsangit kabayatan ti ipapanna, ket simmurot kenkuana agingga idiaiy Bahurim. Ket kinuna ni Abner kenkuana, “Agawidkan.” Isu a nagsubli isuna.¹⁷ Nakisarita ni Abner kadagiti panglakayen ti Israel a kunana, “Iti napalabas kinalikagumanyo nga agari koma ni David kadakayo.”¹⁸ Aramidenyoy itan. Gapu ta imbaga ni Yahweh maipapan kenni David a kunana, ‘Babaen iti ima ti adipenko a ni David isalakankonto dagiti tattao nga Israel manipud iti pannakabalin dagiti Filisteo ken kadagiti amin a kabusorda.”¹⁹ Nakisao pay a mismo ni Abner kadagiti tattao ti Benjamin. Kalpasanna, napan pay ni Abner a makisarita kenni David idiaiy Hebron tapno ipalawagna amin a banbanag a tinarigagayan dagiti Israelita ken ti sangkabalayan ti Benjamin nga aramiden.²⁰ Idi simmangpet idiaiy Hebron da Abner ken dagiti duapulo kadagiti tattao a mangkita kenni David, nangisagana ni David iti padaya para kadakuada.²¹ Impalawag ni Abner kenni David, “Tumakderak ket ummongek amin nga Israel para kenka, apok nga ari, tapno makitulagda kenka tapno maiturayam dagiti amin a tarigagayam nga iturayan.” Pinaapanaw ngarud ni David ni Abner, ket pimmanaw ni Abner nga addaan kapia.²² Kalpasanna, simmangpet dagiti soldado ni David ken ni Joab manipud iti panangrautda ket adu ti insangpetda

a sinamsamda. Ngem awanen ni Abner iti ayan ni David idiaiy Hebron. Pinapanawen ni David, ket nakapanawen ni Abner addaan kapia. ²³ Idi simmangpet da Joab ken amin nga armada a kaduana, imbagada kenni Joab, “Ni Abner a putot ni Ner ket napan iti ari, ket pinapanaw ti ari isuna, ket pimmanaw ni Abner nga addaan kapia.” ²⁴ Ket napan ni Joab iti ayan ti Ari ket kinunana, “Ania ti inaramidmo? Kitaeman, immay ni Abner kenka! Apay a pinapanawmo isuna, ket awanen isuna?” ²⁵ Saanmo kadi nga ammo nga immay ni Abner a putot ni Ner tapno allilawennaka ken tapno ammoenna dagiti panggepmo, ken adalenna ti tunggal aramidem?” ²⁶ Idi pinanawan ni Joab ni David, nangibaon ni Joab kadagiti mensahero a mangkamakam kenni Abner, ket insublida isuna manipud iti bubon ti Sira, ngem saan nga ammo ni David daytoy. ²⁷ Idi nakasubli ni Abner idiaiy Hebron, inayaban isuna ni Joab idiaiy igid ti ruangan tapno makisarita kenkuana iti sililimed, ket sadiay a dinuyok ni Joab ti tianna ket pinapatayna isuna. Iti daytoy a wagas, imbales ni Joab ti dara ni Asael a kabsatna. ²⁸ Idi nanggeg ni David ti maipapan iti daytoy ket kinunana, “Siak ken ti pagariak ket agnanayon nga inosente iti sangoanan ni Yahweh maipapan iti dara ni Abner nga anak ni Ner. “Agdissuor koma ti dibbut iti pannakatay ni Abner iti ulo ni Joab ken iti amin a balay ti amana. ²⁹ Adda koma a kanayon iti pamiliana ti agtutot wenno sakit ti kudil wenno lugpi ken agsarrukod a magna wenno matay iti kampilan wenno agkurang iti makan. ³⁰ Isu a pinatay

da Joab ken Abisai a kabsatna ni Abner, gapu ta napatayna ti kasbatda a ni Asael iti ranget idia y Gabaon. ³¹ Kinuna ni David kenni Joab ken kadagiti amin a tattao a kakaduana, “Pisangenyo dagiti pagan-anayyo, agarwatkayo iti nakirsang a lupot, ket dung-awanyo ti bangkay ni Abner.” Ket nagna ni David iti likudan ti bangkay idi maipunpon daytoy. ³² Intanemda ni Abner idia y Hebron. Impigsa ti ari ti sangitna idia y tanem ni Abner, ket nagsangit met dagiti amin a tattao. ³³ Nagleddaang ti ari ken nagdung-aw, “Rumbeng kadi a matay ni Abner a kas iti pannakatay ti maysa a maag? ³⁴ Saan nagalotan dagiti imam. Saan a nakawaran dagiti sakam. Kas iti pannakapasag ti tao iti sangoanan dagiti annak ti awanan hustisia, isu a napasagka.” Nagsangit manen dagiti tattao gapu kenkuana. ³⁵ Immay dagiti amin a tattao a mangallukoy kenni David a mangan kabayatan nga aldaw pay laeng, ngem nagsapata ni David, “Aramiden koma ti Dios kaniak, ken ad-ada pay koma, no rumamanak ti tinapay wenno anaiman sakbay a lumnek ti init.” ³⁶ Nadlaw dagiti amin a tattao ti panagladingit ni David, ken naay-ayoda iti daytoy, aniaman nga inaramid ti ari ket naay-ayoda. ³⁷ Isu a naawatan amin dagiti tattao ken amin nga Israelita a saan a pagayatan ti ari a mapapatay iti daya nga aldaw ni Abner nga anak ni Ner. ³⁸ Kinuna ti ari kadagiti adipenna “Saanyo kadi nga ammo a maysa a prinsipie ken natan-ok a tao ti napasag iti daytoy nga aldaw iti Israel? ³⁹ Ken nakapsutak ita nga aldaw, uray no napulotanak nga ari.

Dagitoy a lallaki, a putot ni Zeruyas, ket naranggas unay kaniak. Pagbayaden koma ni Yahweh dagiti managdakdakes, babaen iti panangdusana kenkuana gapu iti kinadangkesna, a kas maikari kenkuana.”

4

¹ Idi nangngeg ni Isboset a putot ni Saul, a natayen ni Abner idiaiy Hebron, kimmapsut dagiti imana ken nariribukan ti entero nga Israel. ² Ita, ti putot ni Saul ket addaan iti dua a tao a kapitan dagiti bunggoy dagiti soldado. Ti nagan ti maysa ket Baana ken ti maysa ket Recab, putot ni Rimmon a Beerorita kadagiti tattao ti Benjamin. (ta ti Beerot ket maibilang a paset iti Benjamin, ³ ket nagtalaw dagiti Berorita a nagturing idiaiy Gittaim ket nagnaeddan sadiay agingga iti daytoy a tiempo). ⁴ Ita, ni Jonatan a putot ni Saul ket adda maysa a putotna a pilay dagiti sakana. Lima ti tawenna idi dimteng ti damag manipud iti Jezreel maipapan kada Saul ken Jonatan. Innala isuna ti mangay-aywan kenkuana tapno aglibasda. Ngem kabayatan ti panagtartarayna, natnagna ti putot ni Jonatan ket nagbalin a pilay. Mefiboset ti naganna. ⁵ Isu a nagdaliasat iti kapudpudotan ti aldaw dagiti annak ni Remmon a Beerorita, da Recab ken Baana a nagturing iti balay ni Isboset, kabayatan iti panagin-inanana iti tengnga iti aldaw. ⁶ Nairedep ti babai nga agbanbantay iti ridaw bayat iti panagtataepna iti trigo, ket siuulimek a simrek da Recab ken Baana ket nalabsanda isuna. ⁷ Ket kalpasan a nakastrekda iti

balay, dinarupda ni Isboset ket pinatayda isuna a nakaidda iti papagna iti siledna. Ket insinada ti ulona ken innalada daytoy, nagdaldaliasatda iti dalan iti agpatpatnag a nagturing iti Araba. ⁸ Inyegda ti ulo ni Isboset kenni David idiaiy Hebron, ket kinunada iti ari, “Kitaem, daytoy ti ulo ni Isboset a putot ni Saul, a kabusormo, a nagpanggep iti dakes iti biagmo. Ita nga aldaw, imbales ni Yahweh ti apomi nga ari maibusor kenni Saul ken kadagiti kaputotanna.” ⁹ Sinungbatan ni David da Recab ken Baana a kabsatna, a putot ni Remmon a Beerorita; kinunana kadakuada, “Iti nagan ni Yahweh nga adda iti agnanayon, nga isu ti nangiyaon iti biagko manipud iti amin a pakariribukan, ¹⁰ idi adda maysa a nangibaga kaniak, 'Kitaem, natayen ni Saul,' nga impagarupna a naimbag a damag ti idandanonna, tiniliwko isuna ket pinatayko idiaiy Siklag. Dayta ti gungguna nga impaayko kenkuana iti impadamagna. ¹¹ Anianto ketdin, no pinatay dagiti nadangkes a lallaki ti awan basolna a tao iti bukodna a balay iti bukodna a papag, rumbeng kadi a saanko ita a sapulen ti darana kadagiti imayo, ket pukawenkayo iti daga?” ¹² Ket, nangbilin ni David kadagiti agtutubo a lallaki, ket pinatayda ida ken pinutedda dagiti ima ken saksakada sada imbitin ida iti abay ti bubon idiaiy Hebron. Ngem innalada ti ulo ni Isboset ket inkalida iti tanem ni Abner idiaiy Hebron.

5

¹ Ket dimmatag dagiti amin a tribu ti Israel kenni David idiaiy Hebron ket kinunada, “Ki-

taem, dakami ti lasagmo ken tulangmo. ² Iti napalabas, idi ni Saul ti agar-ari kadatayo, sika ti nangidaulo ti armada ti Israelita. Kinuna ni Yahweh kenka, 'Ipastormonto dagiti tattaok nga Israel, ket agturaykanto iti entero nga Israel.'" ³ Dimmatag ngarud dagiti amin a panglakayen ti Israel iti ari idiy Hebron, ken nakitulag ni Ari David kadakuada iti sangoanan ni Yahweh. Pinulotanda ni David nga ari ti Israel. ⁴ Agtawen ni David iti 30 idi mangrugi isuna nga agturay, ket nagturay isuna iti 40 a tawen. ⁵ Idiy Hebron, nagturay isuna iti entero a Judah iti pito a tawen ken innem a bulan, ket nagturay isuna idiy Jerusalem iti 33 a tawen iti entero nga Israel ken Juda. ⁶ Napan ti ari agraman dagiti buyotna idiy Jerusalem a maibusor kadagiti Jebuseo, nga agnanaed iti daga. Kinunada kenni David, "Saanka a makadap-aw ditoy ta uray dagiti bulag ken pilay ket pagsubliendaka. Saan a makaumay ditoy ni David." ⁷ Nupay kasta, naagaw ni David ti sarikedked ti Sion, a siudad ita ni David. ⁸ Iti dayta a tiempo, kinuna ni David, "Siasinoman dagiti mangraut kadagiti Jebuseo ket masapul a magna iti paggapgapan ti danum sadanto madanun dagiti 'pilay ken bulag,' a manggurgura kenni David." Isu nga ibagbaga dagiti tattaok, "Saan a makadap-aw iti palasio 'dagiti bulag ken pilay'." ⁹ Nagnaed ngarud ni David iti sarikedked ken naawagan daytoy iti siudad ni David. Pinalawana daytoy, manipud iti terasa nga agpauneg. ¹⁰ Bimmileg unay ni David gapu ta kaduana ni Yahweh, ti Dios a mannakabalin amin. ¹¹ Ket nangipatulod ni Hiram nga ari ti

Tiro kadagiti mensahero kenni David, ken kadagiti kayo ti sedro, ken kadagiti karpentero, ken kadagiti kumakabite. Nangibangonda iti balay a para kenni David. ¹² Ammon ni David nga insaad isuna ni Yahweh a kas ari ti entero nga Israel, ken intag-ayna ti pagarianna para iti pagsayaatan dagiti tattana nga Israel. ¹³ Idi nakapanaw ni David idia y Hebron ket napan iti Jerusalem, nangala isuna kadagiti ad-adu pay nga ikabbalayna a babbai ken assawa idia y Jerusalem, ket ad-adu pay ti naipasngay a putotna a lallaki ken babbai. ¹⁴ Dagitoy dagiti nagan dagiti putotna a naipasngay idia y Jerusalem: Summua, Sobab, Natan, Solomon, ¹⁵ Ibhar, Elisua, Nefeg, Jafia, ¹⁶ Elisama, Eliada ken ni Elifelet. ¹⁷ Ket, idi nangngeg dagiti Filisteo a napulotan a kas ari ni David iti Israel, napanda amin tapno sapulenda isuna. Ngem nangngeg ni David ti maipanggep iti daytoy ket bimmaba isuna a nagkamang iti sarikedked. ¹⁸ Ita, simmangpet dagiti Filisteo ket nagwarasda iti Tanap ti Refaim. ¹⁹ Dimmawat ngarud ni David iti tulong ni Yahweh. Kinunana, “Rumbeng kadi a rautek dagiti Filisteo? Pagballigiennak kadi manipud kadakuada?” Kinuna ni Yahweh kenni David, “Rautem ida, ta awan duadua a pagballigienka maibusor kadagiti Filisteo.” ²⁰ Rimmawat ngarud ni David idia y Baal Perazim, ket pinarmekna ida sadiay. Kinunana, “Winarawara ni Yahweh dagiti kabusorko iti sangoanak a kasla naisawang a layus ti danum.” Isu a nagbalin a Baal Perazim ti nagan dayta a lugar. ²¹ Pinanawan dagiti Filisteo dagiti didiosenda sadiay, ket inyawid ni David ken dagiti

soldadona dagitoy. ²² Ket simmang-at manen dagiti Filisteo ket nagwarasda pay iti maminsan pay iti Tanap ti Refaim. ²³ Isu a dinawat manen ni David ti tulong ni Yahweh, ket kinuna ni Yahweh kenkuana, “Masapul a saanmo a rauten isuda iti sangonsango, ngem ketdi manglikawka iti likudanda samunto rauten ida babaen kadag-iti balsam a kaykayo. ²⁴ Inton mangegmo dagiti arimpadekda a maipalpalayupoy kadagiti murdong dagiti balsam a kaykayo, rautem ngarud ida nga addaan iti pigsang. Aramidem daytoy gapu ta umun-una ni Yahweh kenka a mangraut iti armada ti Filisteo.” ²⁵ Tinungpal ngarud ni David kas imbilin ni Yahweh kenkuana. Pinapatayna dagiti Filisteo manipud Gabaa agingga idia Gezer.

6

¹ Ita, inummong manen ni David dagiti amin a napili a lallaki ti Israel, a 30, 000. ² Timmakder ni David ket napan agraman dagiti amin a tattaona manipud iti Baala idia Juda tapno isang-atda manipud idia ti Lakasa ti Tulag ti Dios, a naawagan ti nagan ni Yahweh a Mannakabalin amin, nga agtugtugaw iti tronona iti ngatoen ti kerubim. ³ Inkargada iti baro a karison ti Lakasa ti Tulag ti Dios. Inruarda daytoy iti balay ni Abinadab, nga adda iti rabaw ti turod. Da Uzzen Ahio, a putotna a lallaki ti mangiturturong ti karison. ⁴ Inruarda ti karison iti balay ni Abinadab iti tapaw ti turod a nakalugan ti Lakasa ti Tulag ti Dios. Magmagna ni Ahio iti sango ti Lakasa ti Tulag. ⁵ Ket rinugian da David ken

dagiti amin a bumalay ti Israel ti agtukar iti sangoanan ni Yahweh, agramrambakda babaen kadagiti pagtukaran a naaramid manipud iti napintas a kayo, dagiti arpa, lira, banderita, kastanuelas ken piangpiang. ⁶ Idi makadanonda iti panaltagan iti Nahon, naitibkol dagiti baka, ket insarapa ni Ussa dagiti imana tapno tenglenna ti Lakasa ti Tulag ti Dios, ket naiggananna daytoy. ⁷ Ket simgiab ti pungtot ni Yahweh kenni Ussa. Dinangran ti Dios isuna sadiay gapu iti basolna. Natay ni Uzza idiy abay ti Lakasa ti Tulag ti Dios. ⁸ Nakaunget ni David gapu ta dinangran ni Yahweh ni Uzza, ket pinanagananna dayta a lugar iti Peres Uzza. Maaw-awagan ti Peres Uzza dayta a lugar agingga iti daytoy nga aldaw. ⁹ Nagbuteng ni David kenni Yahweh iti dayta nga aldaw. Kinunana, “Kasanok nga iyawid ti Lakasa ti Tulag ni Yahweh?” ¹⁰ Saan ngarud a kayat ni David nga iyawid ti Lakasa ti Tulag ni Yahweh iti siudad ni David. Ngem ketdi, inkabilna daytoy iti balay ni Obed Edom a Geteo. ¹¹ Nagtalinaed ti Lakasa ti Tulag ni Yahweh iti balay ni Obed Edom a Geteo iti las-ud ti tallo a bulan. Binendisionan ngarud ni Yahweh isuna ken dagiti amin a bumalayna. ¹² Ita, naibaga kenni Ari David, “Binendisionan ni Yahweh ti balay ni Obed Edom ken amin a kukuana gapu iti Lakasa ti Tulag ti Dios.” Napan ngarud ni David ket insang-atna iti siudadna nga addaan ragsak ti Lakasa ti Tulag ti Dios manipud iti balay ni Obed Edom. ¹³ Idi nakaadayoda dagiti mangawawit iti Lakasa ti Tulad iti innem nga addang, nangidaton isuna iti baka ken napalukmeg a

kabaian a baka. ¹⁴ Nagsala ni David iti amin a pigsana iti sangoanan ni Yahweh; nakabarikes laeng isuna iti lino nga efod. ¹⁵ Insang-at ngarud ni David ken amin dagiti agindeg iti balay ti Israel ti Lakasa ti Tulag ni Yahweh a napakuyogan ti ririaw ken aweng dagiti trumpeta. ¹⁶ Idi madama nga iserserrekda ti Lakasa ti Tulag ni Yahweh iti siudad ni David, timman-aw iti tawa ni Mikal a putot a babai ni Saul. Nakitana ni Ari David nga aglaglagto ken agsalsala iti sangoanan ni Yahweh. Ket inuy-uywna isuna iti pusona. ¹⁷ Inyunegda ti Lakasa ti Tulag ni Yahweh ket inkabilda daytoy iti lugarna, iti tengnga ti tolda nga insagana ni David a pagsaadanna. Kalpasanna nangidaton ni David iti daton a mapuoran ken daton a pakilangenlangen iti sangoanan ni Yahweh. ¹⁸ Idi nalpas a naidaton ni David ti daton a mapuoran ken ti daton a pakikappia, binendisionanna dagiti tattao iti nagan ni Yahweh a mannakabalin amin. ¹⁹ Ket inwarasna kadagiti amin a tattao, ti sibubukel a bunggoy ti Israel, lallaki ken babbai, ti maysa a tinapay, maysa nga ilgat ti karne, ken maysa a kankanen nga adda pasasna. Kalpasanna, pimmanaw dagiti amin a tattao; nagawid ti tunggal maysa kadagiti bukodda a balay. ²⁰ Ket nagsubli ni David tapno bendisionanna ti pamiliana. Rimuar ti putot a babai ni Saul a ni Mikal tapno sabatenna ni David ket kinunana, “Anian a nagdayaw ti ari ti Israel iti daytoy nga aldaw, a naglabos iti daytoy nga aldaw iti imatang dagiti babbai a tagabu kadagiti adipenna, kasla iti narusanger a tao nga awan babainna a manglabos iti bag-

ina!” ²¹ Simmungbat ni David kenni Mikal, “Inaramidko dayta iti sangoanan ni Yahweh, a nangpili kaniak a nangatngato ngem ni amam ken nangatngato ngem iti amin a pamiliana, a nangisaad kaniak a mangidaulo iti entero a tattao ni Yahweh, iti entero nga Israel. Iti sangoanan ni Yahweh agragsakakto! ²² Ad-adda nga agbalinak a 'narusanger' ngem iti daytoy. Maipababaak man iti bukodko a mata, ngem kadagiti babbai a tagabu nga ibagbagam, ket maidayawakto.” ²³ Isu a saan a naganak ni Mikal, a putot a babai ni Saul agingga iti pannakatayna.

7

¹ Apaman a nagnaed ti ari iti balayna, ken pinaginana isuna ni Yahweh manipud kadagiti amin a nakapalawlaw a kabusorna, ² kinuna ti ari kenni Natan a profeta, “Kitaem, agnanaedak iti balay a sedro, ngem agtaltalinaed ti Lakasa ti Tulag ti Dios iti tengnga ti tolda.” ³ Ket kinuna ni Natan iti ari, “Mapanka, aramidem ti adda dita pusom, ta adda ni Yahweh kenka.” ⁴ Ngem iti dayta met la a rabii immay ti sao ni Yahweh kenni Natan ket kinunana, ⁵ “Mapanka ket ibagam kenni David nga adipenko, 'Kastoy ti kuna ni Yahweh: Ibangonannak kadi iti balay a pagnaedak? ⁶ Ta saanak pay a nagnaed iti balay sipud idi aldaw nga inruarko dagiti tattao ti Israel manipud Egipto inggana kadagitoyn nga aldaw; ngem ketdi, agakar-akararak iti tolda, ti tabernakulo. ⁷ Kadagiti amin a lugar a nagakar-akararak a kaduak dagiti amin a tattao ti Israel, adda kadi imbagak iti siasinoman kadagiti

mangidadaulo kadagiti Israelita a dinutokak a mangaywan kadagiti tattaok nga Israel, nga ibagbagak, “Apay a saandak nga impatakderan iti balay a sedro?””⁸ Ita ngarud, ibagam kenni David nga adipenko, “Kastoy ti kuna ni Yahweh a mannakabalin amin: 'Innalaka manipud iti pagpaspasturan, manipud iti panagpaspastormo iti karnero, tapno iturayam dagiti tattaok nga Israel.⁹ Kinaduaanka sadinoman iti napanam ken pinapatayko iti sangoanam dagiti amin a kabusormo. Ken aramidek a natan-ok ti naganmo, kasla nagan dagiti natan-ok a tattao nga adda iti rabaw ti daga.¹⁰ Mangisaadak iti lugar a para kadagiti tattaok nga Israel ket pagtalinaedek ida sadiay, tapno makapagnaedda kadagiti bukodda a lugar ket saandanton a mariribukan. Awanton dagiti nadangkes a tattao a mangparigat kadakuada, a kas inaramidda idi,¹¹ ti ar-aramidenda manipud kadagidi nga aldaw a binilinko dagiti uk-ukom nga agturay kadagiti tattaok nga Israel. Ket paginanaenka manipud kadagiti amin a kabusormo. Maysa pay, Siak, ni Yahweh, ibagak kenka nga iyaramidanka iti balay.¹² Inton malpasto dagiti aldawmo ket maitiponka kadagiti ammam, pataudekto ti sumukat kenka manipud kadagiti kaputotam, maysa nga agtaud iti mismo a bagim, ket ipasdekonto ti pagarianna.¹³ Mangbangunto isuna iti balay gapu iti naganko, ken pagtaginayunekto ti trono iti pagarianna.¹⁴ Agbalinnakto nga amana, ket agbalinto met isuna nga anakko. No makabasol isuna, adalakto isuna babaen iti sarukod dagiti tattao ken babaen iti panangsaplit

kadagiti annak ti tattao. ¹⁵ Ngem agtalinaed kenkuana ti kinapudno ti tulagko, a kas imbabawik kenni Saul, nga inikkatko sakbay a nagarika. ¹⁶ Mapasingkedanto nga agtalinaed iti agnanayon ti balay ken pagariam. Agtalinaedto nga agnanayon ti tronom.” ¹⁷ Kinasarita ni Natan ni David ket imbagana kenkuana amin dagitoy a sasao, ken imbagana kenkuana ti sibubukel a sirmata. ¹⁸ Ket immuneg ni ari David ket natugaw iti sangoanan ni Yahweh; kinunana, “Siasino-ak koma, O Yahweh a Dios, ken ania koma ti pamiliak ta inyegnak iti kastoy a kasasaad? ¹⁹ Bassit daytoy a banag iti imatangmo, Apo a Yahweh. Imbagam pay ti maipanggep iti familia ti adipenmo a dumtengto ti naindaklan a tiempo, ken impakitam kaniak dagiti sumarsaruno a kaputotak, Apo a Yahweh! ²⁰ Siak daytoy ni David, ania pay ti maibagak kenka? Pinadayawam ti adipenmo, Apo a Yahweh. ²¹ Para kadagiti sasaom, ken tapno matungpal ti bukodmo a panggep, inaramidmo dagiti naindaklan a banbanag ken imparangmo daytoy iti adipenmo. ²² Ngarud naindaklanka, Apo a Yahweh. Ta awan ti kas kenka, ken awanen ti Dios malaksid kenka, kas kadagiti nangnangnegmi. ²³ Ken ania a nasion ti kasla kadagiti tattaom nga Israelita, ti maysa a nasion iti rabaw ti daga a napanam ken inispalmo, Dios, a para kenka? Inaramidmo daytoy tapno agbalinda a tattaom, a mangitagay iti naganmo, ken agaramid kadagiti naindaklan ken nakaskasdaaw nga ar-aramid para iti dagam. Pinapanawmo dagiti nasion ken

dagiti didiosenda manipud iti sangoanan dagiti tattaom, nga inispalmo manipud idia y Egipto. ²⁴ Inaramidmo ti Israel a bukodmo a tattaom iti agnanayon, ken sika, Yahweh ti nagbalin a Diosda. ²⁵ Isu nga ita, Yahweh a Dios, dagiti koma ingkarim a maipapan iti adipenmo ken iti pamiliana ket mapasamak iti agnanayon. Aramidem koma a kas iti imbagam. ²⁶ Mataginayon koma a naindaklan ti naganmo, tapno ibaganto dagiti tattaom, 'Ni Yahweh a mannakabalin amin ti Dios ti Israel,' kabayatan a maibangbangon iti sangoanam ti balayko, David, toy adipenmo. ²⁷ Ta sika, Yahweh a mannakabalin amin, a Dios ti Israel, ti nangipablaak iti adipenmo nga iyaramidamto isuna iti balay. Dayta ti makagapu a siak, ti adipenmo, ket napakired nga agkararag kenka. ²⁸ Ita, Apo a Yahweh, Dioska, ken mapagtalkan dagiti sasaom, ken inkarim daytoy nasayaat a kari iti adipenmo. ²⁹ Ita ngarud, maay-ayonaka koma daytoy a mangbendision iti balay ti adipenmo, tapno agtultuloy daytoy iti agnanayon iti sangoanam. Ta sika, Apo a Yahweh ti nangibaga kadagitoy a banbanag, ken babaen iti panangbendisionmo agnanayunto a maparparaburan ti balay ti adipenmo.”

8

¹ Kalpasan daytoy immay ti tiempo a rinaut ni David dagiti Filisteo ket naparmekna ida. Isu a tinagikua ni David ti Gat ken dagiti luglugar manipud iti turay ti Filistia. ² Ket pinarmekna ti Moab ken rinukodna dagiti tattaoda iti linia babaen iti panangpaiddana kadakuada iti daga.

Nangrukod isuna iti dua a linia a mapapatay, ken maysa a buo a linia nga agtalinaed a sibibiag. Isu a nagbalin nga adipen ni David dagiti Moabita ket nangrugida a nagbayad iti buis kenkuana. ³ Pinarmek ngarud ni David ni Adadezer a putot a lalaki ni Rehob, ti ari ti Soba, kabayatan nga agdaldaliasat ni Adadezer tapno mapasublina ti turayna iti abay ti Karayan Eufrates. ⁴ Tiniliw ni David manipud kenkuana ti 1, 700 a karwahe ken 20, 000 a magmagna a soldado. Pinilay ni David dagiti amin a pangkarwahe a kabalio, ngem nangibati ti umdas a pagpaguyodda iti sangagasut a karwahe. ⁵ Idi dimteng dagiti Arameo a taga Damasco a mangtulong kenni Adadezer nga ari ti Soba, pinapatay ni David ti 22, 000 a lallaki nga Arameo. ⁶ Ket nangipatakder ni David ti kampo ti soldado idiaiy Aram iti Damasco, ket nagbalin nga adipenna dagiti Arameo ken nangbuisda kenkuana. Pinagballigi ni Yahweh ni David iti sadinoman a napananna. ⁷ Innala ni David dagiti balitok a kalasag nga adda kadagiti adipen ni Adadezer ket inyapanna dagitoy idiaiy Jerusalem. ⁸ Adu a bronse ti innala ni Ari David manipud Beta ken Berotai, dagiti siudad ni Adadezer. ⁹ Idi nangngeg ni Toi nga ari ti Hamat, a pinarmek ni David dagiti amin nga armada ni Adadezer, ¹⁰ imbaon ni Toi ti putotna a lalaki a ni Joram tapno kablaawanna ken bendisionanna ni Ari David, gapu ta nakiranget ni David maibusor kenni Adadezer ket pinarmekna isuna, ken gapu ta nakiranget idi ni Adadezer kenni Toi. Nangitugot ni Joram kadagiti alikamen a pirak, balitok, ken bronse. ¹¹ Insagut ni David

dagitoy nga alikamen kenni Yahweh, agraman dagiti pirak ken balitok a naggapu kadagiti nasyon a sinaksakupna—¹² manipud Aram, Moab, kadagiti tattao iti Ammon, dagiti Filisteo, ken Amalec, agraman dagiti amin a sinamsamna nga alikamen ni Adadezer a putot a lalaki ni Rehob nga Ari ti Soba. ¹³ Nalatak ni nagan ni David idi nagawid isuna manipud iti panangsakupna kadagiti Arameo agraman kadagiti 18, 000 a lallaki idiaiy Tanap ti Asin. ¹⁴ Nangipasdek isuna iti kampo ti soldado iti entero nga Edom, ken nagbalin nga adipenna dagiti amin nga Edomita. Pinagballigi ni Yahweh ni David sadinoman ti napnapananna. ¹⁵ Nagari ni David iti entero nga Israel, ken impatungpalna ti hustisia ken kinalinteg kadagiti amin a tattaona. ¹⁶ Ni Joab a putot a lalaki ni Zeruyas ti pangulo ti armada, ken ni Johosafat a putot a lalaki ni Ahilud ti taga-lista. ¹⁷ Ni Zadok a putot a lalaki ni Ahitub ken Ahimelec a putot a lalaki ni Abiatar dagiti papadi, ken ni Seraias ti eskriba. ¹⁸ Ni Benaias a putot a lalaki ni Jehoyaba ti pangulo dagiti Cereteo ken dagiti Filiteo, ken dagiti putot a lallaki ni David ti kangatuan a mangmagbaga ti ari.

9

¹ Kinuna ni David, “Adda pay kadi nabati iti pamilia ni Saul a mabalin a pangipakitaak ti kinasayaat gapu kenni Jonatan?” ² Adda ti sigud nga adipen ti pamilia ni Saul nga agnagan ti Siba, ket inayabanda daytoy a sumango kenni David. Kinuna ti ari kenkuana, “Sika kadi ni

Siba?” Simmungbat isuna, “Wen apo. Siak ti adipenmo.” ³ Isu a kinuna ti ari, “Awan kadin ti nabati iti pamilia ni Saul a mabalin a pangipakitaak iti kinasayaat ti Dios?” Simmungbat ni Siba iti ari, “Adda pay laeng ti putot a lalaki ni Jonatan, a pilay dagiti sakana.” ⁴ Kinuna ti ari kenkuana, “Sadino ti ayanna?” Simmungbat ni Siba iti ari, “Kitaem, adda isuna idiay balay ni Makir a putot a lalaki ni Ammiel idiay Lo Debar.” ⁵ Nangibaon ngarud ni David iti mapan mangiruar kenkuana manipud iti balay ni Makir a putot a lalaki ni Ammiel manipud Lo Debar. ⁶ Napan ngarud ni Mefiboset a putot a lalaki ni Jonatan, nga apoko ni Saul, kenni David ket nagrukob isuna a nakadekket ti rupana iti daga kas panagpadayawna kenni David. Kinuna ni David, “Mefiboset.” Simmungbat isuna, “Adtoyak, siak ti adipenmo!” ⁷ Kinuna ni David kenkuana, “Saanka nga agbuteng, ta awan duadua nga ipakitak kenka ti kinasayaat gapu kenni amam a ni Jonatan, isublik kenka dagiti amin a daga daydi Saul nga apongmo, ken kanayonka a manggan iti lamisaanko.” ⁸ Nagdumog ni Mefiboset sana kinuna, “Ania koma daytoy adipenmo, a pakitaam ti pabor iti kasla natay nga aso a kas kaniak?” ⁹ Ket pinaayaban ti ari ni Siba nga adipen ni Saul, ket kinunana kenkuana, “Intedkon iti putot a lalaki ti amom dagiti amin a sanikua ni Saul ken ti pamiliana. ¹⁰ Sika ti mangtalon ti daga para kenkuana, sika ken dagiti putotmo a lalaki ken dagiti adipenmo, ken nasken nga apitenyo dagiti mula tapno adda taraon a kanen ti apoko ti sigud nga amom.

Ngem kanayon a mangan ni Mefiboset nga apoko ti sigud nga amom iti lamisaanko.” Ita addaan iti 15 a putot a lallaki ken 20 nga adipen ni Siba. ¹¹ Ket kinuna ni Siba iti ari, “Aramiden ti adipenmo dagiti amin nga imbilin ti amok nga ari iti adipenna.” Kinunana pay ti ari, “No maipapan kenni Mefiboset mangan isuna iti lamisaanko, kas maysa kadagiti annak ti ari.” ¹² Addaan ni Mefiboset iti putot nga agtutubo a lalaki nga agnagan Mika. Ket dagiti amin nga agnanaed iti balay ni Siba ket adipen ni Mefiboset. ¹³ Nagnaed ngarud ni Mefiboset idiay Jerusalem, ken kanayon isuna a mangmangan iti lamisaan ti ari, uray agpada a pilay dagiti sakana.

10

¹ Iti saan a nagbayag, natay ti ari dagiti tattao a taga-Ammon, ket simmukat nga ari ti anakna a ni Hanun. ² Kinuna ni David, “Ipakitak ti kinasayaat kenni Hanun nga anak ni Naas, kas iti panangipakita iti amana iti kinasayaatna kaniak.” Isu nga imbaon ni David dagiti adipenna tapno liwliwaenda ni Hanun maipapan iti amana. Simrek dagiti adipen ni David iti daga dagiti tattao a taga-Ammon. ³ Ngem imbaga dagiti pangulo dagiti tattao a taga-Ammon kenni Hanun nga apoda, “Mamatika kadi a raraemen ni David ti amam gapu ta nangibaon iti tattao a mangliwliwa kenka? Saan ngata a nangibaon ni David kadagiti adipenna kenka a mangkita ken mangsiim iti siudad tapno parmekenda daytoy?” ⁴ Isu nga impatiliw ni Hanun dagiti

adipen ni David, impaahitna ti maysa a bangir dagiti barbasda, pinigisna dagiti pagan-anayda agingga iti patongda, ken pinagawidna ida. ⁵ Idi inlawlawagda daytoy kenni David, nangibaon isuna iti mangsabat kadakuada, ta kasta unay ti bain dagiti lallaki. Kinuna ti ari, “Agtalinaedkayo idiy Jerico agingga nga umatiddog manen dagiti barbasyo ket agsublikayo.” ⁶ Idi naammoan dagiti tattao a taga-Ammon a bimmangsitdan kenni David, nangibaonda iti mensahero ken tinangdananda dagiti Arameo iti Berehob ken Soba, 20, 000 a magmagna a soldado, ken ti ari ti Maaca nga addaan iti 1, 000 a tattaona, ken dagiti tattao a taga-Tob nga addaan iti 12, 000 pay a lallaki. ⁷ Idi nangegan ni David daytoy, imbaonna ni Joab ken amin nga armada dagiti soldado. ⁸ Rimmuar dagiti Ammonita ket nagpuestoda a makigubat iti pagserrekan iti ruangan ti siudadda, kabayatan a dagiti Arameo a taga-Soba, taga-Rehob, ken dagiti lallaki a taga-Tob ken Maaca ket nakapuesto iti nalawa a tayak. ⁹ Idi makita ni Joab dagiti nakapuesto a makigubat a naisaaden kenkuana iti sango ken likodanna, nangpili isuna kadagiti kalalaingan a mannakigubat ti Israel ket impuestona ida maibusor kadagiti Arameo. ¹⁰ Intedna met dagiti nabatbati iti armada iti panangbilin ni Abisai a kabsatna ket pinagpuestona ida a maibusor iti armada ti Ammon. ¹¹ Kinuna ni Joab, “No napigsa unay dagiti Arameo para kaniak, masapul ngarud a tulongannak, sika Abisai.” Ngem no napigsa unay ti armada ti Ammon para kenka, umayak ngarud ket tulonganka. ¹² Papigsaenyoy

ti pakinakemyo ken ipakitatayo a napigsatayo para kadagiti tattatayo ken para kadagiti siudad iti Diostayo, ta aramiden ni Yahweh no ania ti naimbag para iti panggepna.” ¹³ Isu a dimmarup ni Joab ken dagiti soldado ti armadana maibusor kadagiti Arameo, a napilitan a naglibas manipud iti armada ti Israel. ¹⁴ Idi makita ti armada ti Ammon a naglibas dagiti Arameo, naglibasda met manipud kenni Abisai ket nagsublida iti siudad. Kalpasanna, nagsubli ni Joab manipud kadagiti tattao a taga-Ammon ket nagsubli idiay Jerusalem. ¹⁵ Ket idi nakita dagiti Arameo a parpormeken idan ti Israel, nagtitiponda manen. ¹⁶ Kalpasanna, nangibaon ni Adadezer para kadagiti bunggoy ti Arameo manipud pay iti ballasiw ti Karayan Eufrates. Napanda iti Helam, kaduada ni Sobac a pangulo iti armada ni Adadezer iti sangoda. ¹⁷ Idi naipadamag daytoy kenni David, inummongna amin nga Israel, bimmalasiwda iti Jordan ket nakadanonda idiay Helam. Nagpuesto a makigubat dagiti Arameo maibusor kenni David ket ginubatda isuna. ¹⁸ Naglibas manipud iti Israel dagiti Arameo. Pinatay ni David iti 700 a soldado a nakakarwahe ken 40, 000 a nakakabalio a soldado. Nasugatan ni Sobac a pangulo iti armadada ket natay sadiay. ¹⁹ Idi nakita dagiti ari nga agserserbi kenni Adadezer a pinarmek idan ti Israel, nakikappiada ken nagpaiturayda iti Israel. Isu a mabutengen dagiti Arameo a tumulong pay kadagiti tattao ti Ammon.

11

¹ Napasamak daytoy iti panawen a panagtu-tubo dagiti mulmula, iti tiempo a kadawyan a mapan makigubat dagiti ari, imbaon ni David ni Joab, dagiti adipenna, ken amin nga armada ti Israel. Dinadaelda ti armada ti Ammon ken linakubda ti Rabba. Ngem nagtalinaed ni David iti Jerusalem. ² Ket napasamak iti maysa a rabii a bimmangon iti pagiddaanna ni David ken nagpagnapagna iti tuktok ti palasiona. Manipud sadiay, natannawaganna iti maysa a babai nga agdigdigus, ken nakapinpintas unay a kitkitaen ti babai. ³ Isu a nangibaon ni David ken nagsalud-sod kadagiti tattao no siasino ti makaam-ammo iti babai. Adda maysa a nangibaga, “Saan kadi a daytoy ni Batseba a putot a babai ni Eliam, ken saan kadi nga isuna ti asawa ni Urias a Heteo?” ⁴ Nangibaon ni David kadagiti mensahero ket innalada ti babai; napan ti babai kenni David ket kinaiddana isuna (ta kalkalpas ni Batseba a nangannong iti binulan a seremonia ti pan-nakadalus gapu iti panagreglana). Kalpasanna, nagawid ti babai iti balayna. ⁵ Nagnginaw ti babai, nangibaon isuna ket imbagana kenni David, “Masikogak.” ⁶ Ket nangibaon ni David iti ayan ni Joab a kinunana, “Ibaonmo kaniak ni Urias a Heteo.” Isu nga imbaon ni Joab ni Urias a mapan kenni David. ⁷ Idi makadanon ni Urias, dinamag ni David no kumusta ni Joab, ti armada, ken ti gubat. ⁸ Kinuna ni David kenni Urias, “Bumabaka idiaiy balaymo, ket buggoam dagiti sakam.” Isu a pinanawan ni Urias ti palasio ti ari ket nangipatulod iti maysa a sagut

ti ari para kenni Urias kalpasan a nakapanaw isuna. ⁹ Ngem naturog ni Urias iti ruangan ti palasio ti ari a kadua dagiti amin nga adipen ti apona, ket saan isuna a bimmaba iti balayna. ¹⁰ Idi imbagada kenni David, “Saan a bimmaba ni Urias iti balayna,” Kinuna ni David kenni Urias, “Saan kadi a kasangsangpetmo manipud iti panagdaliasat? Apay a saanka a bimmaba iti balaymo?” ¹¹ Simmungbat ni Urias, “Adda kadagiti tolda ti Lakasa ti Tulag, ti Israel ken ti Juda, nakakampo pay iti nalawa a tay-ak ni apok a Joab ken dagiti adipen ti apok. Kasanoak a mapan iti balayko tapno mangan, uminom ken makikaidda iti asawak? Agingga a sibibiagka apo ari, saankonto nga aramiden dayta.” ¹² Isu nga imbaga ni David kenni Urias, “Agtalinaedka pay ditoy ita nga aldaw, ket palubosankanto a pumanaw inton bigat.” Isu a nagtalinaed ni Urias iti Jerusalem iti dayta nga aldaw ken iti sumaruno nga aldaw. ¹³ Idi inayaban ni David isuna, nangan ken imminom isuna iti sangoananna, ket binartek isuna ni David. Iti dayta a rabii, rimmuar ni Urias tapno maturog iti pagiddaanna a kaduana dagiti adipen ti apona; saan isuna a bimmaba iti balayna. ¹⁴ Isu nga iti kinabigatanna, nagsurat ni David kenni Joab, ket impatulodna daytoy iti ima ni Urias. ¹⁵ Kinuna ni David iti suratna, “Ikabilmo ni Urias iti sango iti nainget a gubat, ket agsanud-kayo manipud kenkuana tapno matamaan isuna ket matay.” ¹⁶ Isu a bayat ti panangbuya ni Joab ti pananglakub iti siudad, pinagpuestona ni Urias iti disso nga ammona a pagkirange-

tan dagiti kapipigsaan a soldado dagiti kabusor. ¹⁷ Idi rimmuar dagiti lallaki iti siudad ket nakirangetda iti armada ni Joab, nattuang ti sumagmamano kadagiti soldado ni David, ket natay met sadiay ni Urias a Heteo. ¹⁸ Idi nangibaon ni Joab iti damag kenni David iti amin a napasamak maipapan iti gubat, ¹⁹ binilinna ti mensahero a kinunana, “No malpasmong ibaga iti ari ti amin a banag maipapan iti gubat, ²⁰ nalabit a makaungetto ti ari ket kunananto kenka, 'Apay nga immasidegkayo unay iti siudad a makiranget? Saanyo kadi nga ammo nga agpanada manipud iti pader? ²¹ Siasino ti nangpatay kenni Abimelec a putot ni Jerobaal? Saan kadi a maysa a babai ti nangipuruk iti gilingan a bato kenkuana manipud iti pader, isu a natay isuna idia Tebes? Apay nga immasidegkayo unay iti pader?' Ket kastoyto ti isungbatmo, 'Natay met ti adipenmo a ni Urias a Heteo.'” ²² Isu a pimmanaw ti mensahero, napan kenni David ket imbagana amin nga imbilin ni Joab kenkuana. ²³ Kinuna ti mensahero kenni David, “Idi un-unana, napigpigsang dagiti kabusor ngem kadakami; rimmuarda ket dimmarupda kadakami idia tay-ak, ngem naabogmi ida a pasubli iti pagserrekan ti ruangan.” ²⁴ Manipud iti tuktok ti pader, pinana dagiti pumapana dagiti adipenmo ket napapatay ti sumagmamano kadagiti adipen ti ari ken napapatay met ti adipenmo a ni Urias a Heteo” ²⁵ Kinuna ni David iti mensahero, “Ibagam daytoy kenni Joab, 'Saanmo nga ipalubos a paglidayennaka daytoy,

ta alun-onen ti kampilan ti maysa kasta met ti sabali. Papigsaenyo pay ti pannakirangetyo maibusor iti siudad, ket dadaelenyo daytoy,' Ken pabilegem ni Joab.”²⁶ Isu nga idi nangngeg iti asawa ni Urias a natayen ti asawana, nagdungaw isuna iti nakaro para iti asawana.²⁷ Idi nalpasen ti panagladingitna, nangibaon ni David ket inyawidna ti babai iti palasiona, nagbalin isuna nga asawana ket nangipasngay iti maysa a lalaki. Ngem saan a naay-ayo ni Yahweh iti inaramid ni David.

12

¹ Kalpasanna, imbaon ni Yahweh ni Natan a mapan kenni David. Napan isuna kenkuana ket kinunana, “Adda iti dua a lallaki iti maysa a siudad. Ti maysa a lalaki ket nabaknang ken nakurapay ti maysa.² Ti nabaknang ket addaan iti adu a bilang ti arbanna ken tarakenna,³ ngem ti nakurapay ket awanan malaksid iti maysa nga urbon a kabaian a karnero a ginatangna, pinakanna ken pinadakkeln. Dimmakkel daytoy a kaduana ken dagiti annakna. Makipangan pay ti urbon a karnero kenkuana ken makiinom iti bukodna a baso, maturog kadagiti takkiagna ken daytoy ket kasla iti maysa nga putot a babae kenkuana.⁴ Maysa nga aldaw, adda maysa a sangaili ti napan iti nabaknang ngem saan a kayat ti nabaknang a lalaki ti mangala iti ayup manipud iti bukodna nga arban ken taraken tapno itedna a taraon para iti sangalina. Ngem ketdi, innalana ti urbon a kabaian a karnero ti nakurapay sana linuto maipaay iti sangailina.”⁵ Simged ti unget

ni David maibusor iti nabaknang ket nakaluksaw isuna kenni Natan, “Iti nagan ni Yahweh nga adda iti agnanayon, maikari a mapapatay ti lalaki a nangaramid iti daytoy. ⁶ Nasken a bayadanna ti urbon a karnero iti maminpat a daras gapu iti kasta nga inaramidna, ken gapu ta awan ti asina iti nakurapay.” ⁷ Kinuna ni Natan kenni David, “Sika dayta a lalaki! Kinuna ni Yahweh a Dios ti Israel, 'Pinulotanka nga ari iti entero nga Israel, ken inispalka manipud iti ima ni Saul. ⁸ Intedko kenka ti balay ti amom, ken dagiti assawana kadagiti takkiagmo. Intedko pay ti balay ti Israel ken Juda. Ket no bassit unay dayta, itedko pay kenka dagiti adu a banbanag a nayonna. ⁹ Apay ngarud a sinalungasingmo dagiti bilbilin ni Yahweh tapno naaramidmo ti dakes iti imatangna? Pinapataymo ni Urias a Heteo babaen iti kampilan ken innalam ti asawana tapno agbalin nga asawam. Pinapataymo isuna babaen ti kampilan ti armada ti Ammon. ¹⁰ Isu nga ita, saanen a pumanaw ti kampilan iti balaymo, gapu ta sinalungasingnak ken innalam a kas asawa ti asawa ni Urias a Heteo.’ ¹¹ Kinuna ni Yahweh, 'Kitaem, mangpataudak iti didigra a maibusor kenka manipud iti bukodmo a balay. Iti mismo a sangoanam, alaek dagiti assawam ket itedko ida iti kaarubam, kaiddaennanto dagiti assawam iti tengnga ti aldaw. ¹² Gapu ta nagbasolka a sililimed, ngem aramidek daytoy a banag iti imatang ti entero nga Israel, iti lawag ti init.” ¹³ Kalpasanna, kinuna ni David kenni Natan, “Nagbasolak kenni Yahweh.” Simmungbat ni Natan kenni David, “Pinalabasen ni Yahweh ti

basolmo. Saanka ngarud a mapapatay. ¹⁴ Nupay kasta, gapu iti daytoy nga aramidmo sinalungasingmo ni Yahweh, awan duadua a matay ti ubing a maipasngay nga anakmo.” ¹⁵ Kalpasanna, pimmanaw ni Natan ket nagawid. Dinusa ni Yahweh ti anak ti asawa ni Urias nga inyanakna para kenni David, ket nagsakit isuna iti nakaro. ¹⁶ Nagpakaasi ngarud ni David iti Dios agpaay iti ubing. Nagayunar isuna, simrek iti uneg ket nagpatnag a nagidda iti suelo. ¹⁷ Timmakder dagiti panglakayen iti balayna ket timmakderda iti abayna a mangibangon kenkuana ngem saan isuna a bimmangon, ken saan a nakipangan kadakuada. ¹⁸ Ket dimteng iti maikapito nga aldaw, natay ti ubing. Mabuteng dagiti adipen ni David a mangibaga a natayen ti ubing, ta kinunada, “Kitaenyo, idi sibibiag pay ti ubing kinatungtungtayo isuna, ket saanna nga impangag ti timektayo. Ania ngata ti aramidenna iti bagina no ibagatayo kenkuana a natayen ti ubing?!” ¹⁹ Ngem idi nakita ni David nga agiinnarasaas dagiti adipenna, naamiris ni David a natayen ti ubing. Kinunana kadagiti adipenna, “Natay kadin ti ubing?” Insungbatda, “Wen apo, natayen isuna.” ²⁰ Timmakder ngarud ni David manipud iti datar sa nagdigos, sinapsappoanna ti lana ti bagina, ket nagsukat iti badona. Napan isuna iti tabernakulo ni Yahweh ket nagdayaw sadiay, sa nagsubli iti bukodna a palasio. Idi nagdawat isuna iti makan, nagidasarda para kenkuana, ket nangan isuna. ²¹ Ket kinuna dagiti adipenna kenkuana, “Apo, apay a kastoy ti inaramidmo? Nagayunar ken nagdung-awka para iti ubing idi

sibibiag pay isuna, ngem idi natayen ti ubing, bimmangonka ket nanganka.”²² Simmungbat ni David, “Idi sibibiag pay iti ubing, nagayunar ken nagdung-awak. Kinunak, 'Siasino ti makaammo no paraburannak ni Yahweh wenno saan, tapno agbiag ti ubing?’²³ Ngem ita, natayen isuna isu nga apay pay nga agayunarak? Maisublik pay kadi isuna? Mapanakto kenkuana ngem saanen isuna nga agsubli kaniak.”²⁴ Liniwliwa ni David ni Batseba nga asawana, napan kenkuana, ket nakikaidda isuna kenkuana. Isu a naganak ni Batseba iti maysa a lalaki, ket pinanagananna ti ubing iti Solomon. Inay-ayat ni Yahweh ti ubing,²⁵ isu a nangipatulod isuna iti sao babaen kenni Natan a propeta tapno panagananna isuna ti Jedidia, gapu ta inay-ayat ni Yahweh ti ubing.²⁶ Ita, ginubat ni Joab ti Rabba, ti kangrunaan a siudad dagiti tattao ti Ammon, ket nasakupna dagiti sarikedkedna.²⁷ Isu a nangibaon ni Joab kadagiti mensahero kenni David ket kinunana, “Ginubatko ti Rabba ket naalak ti pagtataudan ti danum ti siudad.²⁸ Isu nga ita, ummongem dagiti nabatbati iti armada, pagkampoem maibusor iti siudad ket alaem daytoy gapu ta no maalak ti siudad, maipanaganto daytoy kaniak.”²⁹ Isu nga inummong ni David amin nga armada ket napanda idiy Rabba; nakigubat isuna maibusor iti siudad ket nasakupna daytoy.³⁰ Innala ni David ti korona ni Molec manipud iti ulonamaysa a talento a balitok ti dagsenna, ken adda napateg a bato iti daytoy. Naiparabaw ti korona iti ulo ni David. Kalpasanna, innalana

nga inruar iti siudad ti dakkel a kantidad ti nasamsamda. ³¹ Pinaruarna dagiti tattao iti siudad ken pinilitna ida nga agragadi, aggabyon, ken agbalsig; pinagtrabadona pay ida iti pagaramidan ti ladrilio. Pinilit ni David dagiti amin a siudad dagiti tattao a taga-Amnon a trabahoen daytoy. Kalpasanna, nagsubli ni David ken ti amin nga armada iti Jerusalem.

13

¹ Ket napasamak kalpasan daytoy a ni Amnon a putot ni David ket nagayat a napalalo iti napintas a kabsatna iti ama a ni Tamar, a kabsat a mismo ni Absalom, maysa pay kadagiti putot a lalaki ni David. ² Naupay iti kasta unay ni Amnon nga uray la agsakiten gapu iti kabsatna a ni Tamar. Maysa a birhen ni Tamar, ket kasla saan a kabaelan ni Amnon nga agaramid iti aniaman kenkuana. ³ Ngem addaan ni Amnon iti gayyem nga agnagan iti Jonadab a putot ni Samma, kabsat a lalaki ni David. Nasikap unay a lalaki ni Jonadab. ⁴ Kinuna ni Jonadab kenni Amnon, “Apay a malmalday a binigat ti anak ti ari? Saanmo kadi nga ibaga kaniak?” Isu a simmungbat ni Amnon kenkuana, “Ayayatek ni Tamar a kabsat a babai ni Absalom a kabsatko.” ⁵ Kinuna ni Jonadab kenkuana, “Aggiddeka iti pagiddaam ket aginsasakitka. No umaynaka sarungkaran ti amam, dawatem kenkuana, 'Pangngaasim ta ibaonmo ti kabsatko a ni Tamar a mangted ti kanek ket lutoenna daytoy iti sangoanak, tapno makitak daytoy ket manganak manipud kadagiti imana?’” ⁶ Isu a

nagidda ni Amnon ket naginsasakit. Idi immay ti ari a mangsarungkar kenkuana, kinuna ni Amnon iti ari, “Pangaasim ta ibaonmo ti kabsatko a ni Tamar nga agluto iti makan para iti sakitko ditoy ayanko tapno manganak manipud kadagiti imana.” ⁷ Kalpasanna, nagipatulod ni David iti sao kenni Tamar idiay palasio ti ari, kinunana, “Mapanka ita iti balay ti kabsatmo a ni Amnon ken agisaganaka iti makan para kenkuana.” ⁸ Isu a napan ni Tamar iti balay ti kabsatna a ni Amnon nga ayan ti pagid-iddaanna. Nangala ni Tamar iti gamay, minasana daytoy ket nagaramid isuna iti tinapay iti imatang ni Amnon ket linuto daytoy. ⁹ Inadawna ti paryok ket intedna ti tinapay kenkuana, ngem saanna a kinayat ti mangan. Ket imbaga ni Amnon kadagiti dadduma nga adda sadiay, “Paruarem ida amin, adaywandak.” Isu a pinanawanda amin isuna. ¹⁰ Imbaga ngarud ni Amnon kenni Tamar, “Iyunegmo ti makan iti siledko tapno manganak manipud kadagiti imam.” Innala ngarud ni Tamar ti tinapay a linutona, ket inyunegna iti siled ni Amnon a kabsatna. ¹¹ Idi inyasidegna ti makan kenkuana, ginammatanna ti imana ket imbagana kenkuana, “Umayka, makikaiddaka kaniak, kabsatko.” ¹² Kinunana kenkuana, “Saan kabsatko, saannak a piliten ta awan ti kastoy a rumbeng a mapasamak iti Israel. Saanmo nga aramiden daytoy a nakababain a banag! ¹³ Papanakto koma tapno maitarayak ti panakaibabain a maitednanto daytoy iti biagko? Ken mangmarkanto daytoy nga aramid kenka a kas awan babainna a maag iti entero nga

Israel. Pangaasim, dawatek kenka a makitung-tongka iti ari. Palubosannaka a mangikasar kaniak.” ¹⁴ Nupay kasta, saan nga impangag isuna ni Amnon. Agsipud ta napigpigsas isuna ngem ni Tamar, pinilitna ket kinaiddana isuna. ¹⁵ Kalpasanna, kinagura ni Amnon iti kasta unay ni Tamar. Nakarkaro ti gurana kenkuana ngem ti panagayatna kenkuana idi. Kinuna ni Amnon kenkuana, “Tumakderka ket pumanawkan.” ¹⁶ Ngem insungbatna kenkuana, “Saan! Gapu ta nadakdakes ti panangpapanawmo kaniak ngem ti inaramidmo kaniak!” Ngem saan nga impangag ni Amnon isuna. ¹⁷ Ngem ketdi, inayabanna ti adipen a mangay-aywan kenkuana ket kinunana, “Iyadayom kaniak daytoy a babai ket ibalunetmo ti ridaw apaman a makaruar.” ¹⁸ Ket inruar ti adipen ni Tamar ket imbalunetna ti ridaw apaman a nakaruar. Nakasuot ni Tamar iti kawes nga atiddog ti maggasna gapu ta kasta nga agarruat dagiti birhen a prinsesa. ¹⁹ Nangiwarakiwak ni Tamar iti dapdapo iti ulona ket rinay-abna ti kagayna. Imparabawna dagiti imana iti ulona sa nagna nga immadayo, agsangsangit iti napigsas bayat ti iyaadayona. ²⁰ Kinuna ni Absalom a kabsatna kenkuana, “Nakaduam kadi ni Amnon a kabsatmo? Ngem ita, agulimekka kabsatko. Isuna ket kabsatmo a lalaki. Saanmo nga ipapuso daytoy a banag.” Nagtalinaed ngarud ni Tamar nga agmaymaysa iti balay ni Absalom a kabsatna. ²¹ Ngem idi nangngeg ni Ari David amin dagitoy, napalalo ti pungtotna. ²² Awan ti imbagbaga ni Absalom kenni Amnon, ta kinagura ni Absalom isuna

gapu iti inaramidna ken no kasanona nga imbabain ti kabsatna a ni Tamar. ²³ Ket napasamak kalpaskan iti dua a tawen, addaan ni Absalom iti parapukis iti karnero nga agrabtrabaho idiay Baal Hazor, nga asideg iti Efraim, ket inawis ni Absalom amin a putot a lallaki iti ari a sumarungkar sadiay. ²⁴ Napan ni Absalom iti ari ket kinunana, “Kitaem tatta, addaan daytoy adipenmo kadagiti parapukis iti karnero. Pangaasim, sumurot koma ti ari ken dagiti adipenna kaniak, nga adipenmo.” ²⁵ Simmungbat ti ari kenni Absalom, “Saan, anakko, saan a masapul nga umaykami amin gapu ta agbalinkami a dadagsen kenka.” Inallukoy ni Absalom ti ari, ngem nagkedked isuna a mapan, nupay kasta, binendisionanna latta ni Absalom. ²⁶ Ket kinuna ni Absalom, “No saan, pangaasim ta palubosam koma a sumurot kadakami ti kabsatko a ni Amnon.” Isu a kinuna ti ari kenkuana, “Apay a masapul a sumurot ni Amnon kadakayo?” ²⁷ Pinilit ni Absalom ni David, isu a pinalubosanna ni Amnon ken amin a prinsipe a sumurot kenkuana. ²⁸ Binilin ni Absalom dagiti adipenna a kunana, “Denggenyo a nalaing. No mangrugi a mabartek iti arak ni Amnon, ken no ibagak kadakayo, 'Darupenyo ni Amnon,' papatayenyo ngarud isuna. Saankayo nga agbuteng. Saan kadi a binilinkayo? Papigsaenyo ti nakemyo ken agbalinkayo a natured.” ²⁹ Isu nga inaramid dagiti adipen ni Absalom kenni Amnon kas imbilinna kadakuada. Kalpasanna, timmakder amin dagiti prinsipe ket nagsakay ti tunggal maysa iti mulona sada naglibas.” ³⁰ Ket

napasamak daytoy, kabayatan nga addada iti dalan, nakadanon ti damag kenni David a kunnana, “Pinatay ni Absalom amin dagiti prinsipeng, ken awan uray maysa kadakuada ti nabati.”

³¹ Timmakder ti ari ket rinay-abna dagiti pagan-anayna, sa nagpakleb iti suelo; timmakder iti abayna dagiti amin nga adipenna a naray-ab dagiti pagan-anayda. ³² Simmungbat ni Jonadab nga anak ni Samma a kabsat a lalaki ni David ket kinunana, “Saan koma a pasien ti apok a pinapatayda dagiti amin a prinsipeng agsipud ta ni Amnon laeng ti natay. Pinanggep daytoy ni Absalom manipud pay iti aldaw nga rinames ni Amnon ti kabsatna a ni Tamar. ³³ Saan koma ngarud nga ipapuso ti amok nga ari daytoy a damag, saanmo koma pasien a natay aminen dagiti prinsipeng, ta ni Amnon laeng ti natay.” ³⁴ Naglibas ni Absalom. Maysa nga adipen nga agwanwanawan ti timmangad ket nakitana ti adu a tattao a sumungsungad idiay kalsada iti turod iti laudenna. ³⁵ Ket kinuna ni Jonadab iti ari, “Kitaem, sumungsungaden dagiti prinsipeng. Kas kinuna ti adipenmo.” ³⁶ Ket napasamak apaman a nalpas a nagsao ti adipen a nakasangpet dagiti prinsipeng ken impigsada dagiti timekda sada nasangit. Ket nagsangit met ti ari ken dagiti adipenna iti nasaem. ³⁷ Ngem naglibas ni Absalom ket napan kenni Talmai nga anak ni Ammihur, ti ari ti Gesur. Inaldaw a dinung-awan ni David ti putotna. ³⁸ Isu a naglibas ni Absalom ket napan iti Gesur, iti lugar a nagnaedanna iti tallo a tawen. ³⁹ Kalikaguman ti panunot ni ari David a rummuar tapno mapanna kitaen ni

Absalom, ta naliw-liwa isunan maipapan kenni Amnon ken iti ipapatayna.

14

¹ Ita, naawatan ni Joab a putot a lalaki ni Zeyuras ti tarigagay ti puso ti ari a makakita kenni Absalom. ² Isu a nangibilin ni Joab idiy Tekoa iti sao nga adda maiyeg kenkuana a maysa a nasirib a babai. Kinunana iti babai, “Pangngaasim ta agpammarangka a kas agladladingit ken agpaneska. Pangngaasim ta saanmo a pulotan ta bagbagim iti lana, ngem ketdi kas iti babai a nabayagen nga agladladingit gapu iti minatayna. ³ Ket mapanka iti ayan ti ari ket ibagam kenkuana dagiti ibagak.” Imbaga ngarud ni Joab kenkuana dagiti sasao nga ibagana iti ari. ⁴ Idi napan nakisarita iti ari ti nasirib a babai a naggapu idiy Tekoa, nagpakleb isuna iti daga ket kinunana, “Apo ari tulongannak.” ⁵ Kinuna ti ari kenkuana, “Ania ti napasamak?” Simmungbat ti babai, “Ti kinapudnona ket maysaak a balo, ken natayen ti asawak. ⁶ Siak, nga adipenmo ken addaan iti dua nga annak a lalaki, ket nagapada a dua idiy talon ken awan ti nangawanawa kadakuada. Pinang-or ti maysa ti maysa ket napapatayna. ⁷ Ket ita, sangsangkamaysa a bimmusor kaniak nga adipenmo ti sibubukel a puli, ket kinunada, ‘Ipaimayo kadakami ti anak a nangpang-or iti kabsatna, tapno papatayenmi isuna, a kasukat ti biag ti kabsatna a pinatayna.’ Ket dadaelenda uray pay ti agtawid. Iti kasta, pukawendanto ti nabatik a beggang, ket awan ibatida nga uray man laeng nagan

wenno kaputotan ti asawak iti rabaw ti daga.”
8 Kinuna ngarud ti ari iti babai, Agawidka iti balaymo, ket mangibilinakto iti maysa a banag a maaramid a maipaay kenka.” 9 Simmungbat iti ari ti babai a naggapu idia y Tekoa, “Apok nga ari, maadda koma kaniak ken iti pamilia ni amak ti pammabasol. Ta awan ti nagbiddutan ti ari ken iti tronona.” 10 Simmungbat ti ari, “Siasinoman nga agibaga iti aniaman kenka, iyegmo kaniak, ket saannakanton a sagiden.” 11 Kinuna ngarud ti babai, “Pangngaasim, malagip koma ti ari ni Yahweh a Diosmo, tapno saanen a dadaelen ti tao nga agibales iti dara ti siasinoman pay, tapno saanda a papatayen ti anakko a lalaki.” Simmungbat ti ari, “Iti nagan ni Yahweh nga adda iti agnanayon, awan uray maysa a buok ti anakmo a lalaki ti matnagto iti daga. 12 Kinuna ngarud ti babai. Pangngaasim ta palubosam daytoy adipenmo nga agibaga pay iti apok nga ari.” Kinuna ti ari, “Agsaoka latta.” 13 Ket kinuna ti babai, “Apay a nagaramidka iti maysa a banag a maibusor kadagiti tattao ti Dios? Ta ti panangibagbaga iti daytoy a banag, kasla maysa a tao ti ari a nagbiddut, gapu ta saan pay a pinagsubli ti ari ti nagtalaw nga anakna a lalaki iti pagtaenganna. 14 Ta mataytayo amin ken maiyarig tayo iti danum a saanen a mairnong kalpasan a naibuyat iti daga. Ngem saan a pukawen ti Dios ti biag; ngem ketdi, mangbirok isuna iti wagas tapno pasublienna ti tao a pinapanawna manipud kenkuana. 15 Ita ngarud, makitkitam nga immayak a mangibaga iti daytoy a banag iti apok nga ari, gapu ta

pinagbutengdak dagiti tattao. Isu a kinuna ti adipenmo iti bagina, 'Makisaritaak ita iti ari. Mabalina a ti ari ti mangaramid ti kiddaw ti adipenna. ¹⁶ Ta dumngegto ti ari kaniak, tapno mawayawayaan ti adipenna manipud iti ima ti tao a mangdadael koma kadakami iti anakko a lalaki, manipud iti impatawid ti Dios.' ¹⁷ Kalpasanna, nagkararag daytoy adipenmo, 'Yahweh, pangngaasim ta palubusam a mapalaganannak koma ti sao ti apok nga ari, ta kas maysa nga anghel ti Dios, kasta met ti apok nga ari iti panangibagbagana iti naimbag manipud iti dakes.' Makikaadda koma kenka ni Yahweh a Diosmo." ¹⁸ Simmungbat ngarud ti ari ket kinunana iti babai, "Pangngaasim ta saanmo nga ilibak kaniak ti aniaman a saludsudek kenka." Simmungbat ti babai, "Agsao koma itan ti apok nga ari." ¹⁹ Kinuna ti ari, "Saan kadi a ti ima ni Joab ti kaduam iti daytoy?" Simmungbat ti babai ken kinunana, "Kas agbibigka apok nga ari, awan ti makalibas iti kannawan nga ima wenno iti kannigid manipud kadagiti banbanag nga imbaga ti apok nga ari. Ni Joab nga adipenmo ti nangbilin ken nangibaga kaniak nga ibagak dagitoy a babanag nga naibaga daytoy adipenmo. ²⁰ Inaramid daytoy ti adipenmo a ni Joab tapno mabaliwanna ti mapaspasamak. Nasirib ti apok, kas iti kinasirib ti maysa nga anghel ti Dios, ket ammona amin a banbanag a mapaspasamak iti daga." ²¹ Isu nga imbaga ti ari kenni Joab, "Kitaem ita, aramidek daytoy a banag. Inka ngarud, ket isublim ditoy ti agtutubo a ni Absalom." ²² Isu a nagpakleb iti daga ni

Joab kas panangipakitana iti panagdayaw ken panagyamanna iti ari. Kinuna ni Joab, “Ita nga aldaw, ammo daytoy adipenmo a nakasarakak iti pabor iti imatangmo, apok nga ari, iti dayta, pinatgan ti ari ti kiddaw ti adipenna.”²³ Isu a timmakder ni Joab ket napan idiaiy Gesur, ken inayawidna ni Absalom idiaiy Jerusalem.²⁴ Kinuna ti ari, “Mabalinna ti agsubli iti bukodna a balay, ngem saanna a mabalin a makita ti rupak.” Nagsubli ngarud ni Absalom iti bukodna a balay, ngem saanna a nakita ti rupa ti ari.²⁵ Ita iti entero nga Israel, awan iti ad-adda a naidaydayaw gapu iti kinataerna ngem ni Absalom. Awan ti pakapilawanna manipud iti dapanna agingga iti tuktokna.²⁶ No pukisanna ti buokna tunggal agleppas ti tawen, gapu ta nadagsen daytoy kenkuana, timbangenna ti buokna; agdagsen daytoy iti agarup dua gasut a siklo, a natimbang iti pagtimbang ti ari.²⁷ Naaddaan ni Joab iti tallo a putot a lallaki ken maysa a babai nga agnagan ti Tamar. Napintas isuna a babai.²⁸ Nagnaed ni Absalom idiaiy Jerusalem iti uneg ti dua a tawen a saanna a nakitkita ti rupa ti ari.²⁹ Kalpasanna, nangibilin iti sao ni Absalom kenni Joab nga ibaonna ni Joab iti ari, ngem saan a napan kenkuana ni Joab. Isu a nangibilin manen ti sao ni Absalom iti maikadua a daras, ngem saan latta a napan ni Joab.³⁰ Isu a kinuna ni Absalom kadagiti adipenna, “Kitaenyo, adda iti talon ni Joab iti abay ti talonko, ken addaan isuna iti sebada sadiay. Inkayo ket puoranyo daytoy.” Isu a pinuoran dagiti adipen ni Absalom ti talon.³¹ Timmakder ngarud ni Joab ken

napan ni Joab iti balay ni Absalom, ket kinunana, “Apay a pinuoran dagiti adipenmo ti talonko? ³² Sinungbatan ni Absalom ni Joab, “Kitaem, nangibilinak iti sao kenka a mangibagbaga nga, 'Umayka ditoy ta ibaonka iti ayan iti ari ta ibagam, “Apay a naiyegak ditoy manipud Gesur? Ita ngarud bay-am a makitak ti rupa ti ari, ket no nagbiddutak, bay-am a papatayennak.”” ³³ Isu a napan ni Joab iti ari ket imbagana kenkuana. Idi pinaayaban ti ari ni Absalom, napan isuna iti ari ken nagrukob iti daga iti sangoanan ti ari, ket inagekan ti ari ni Absalom.

15

¹ Naaramid a kalpasan daytoy a nangisagana ni Absalom iti bukodna a karwahe ken kabkabalio, agraman iti 50 a lallaki nga agtaray iti sangoananna. ² Masapa a bumangon ni Absalom ket agtakder iti igid ti dalan nga agturong iti ruangan iti siudad. No mapan ti siasinoman nga addaan iti saan a pagkikinnaawatan a paokom iti ari, ayaban isuna ni Absalom ket ibagana, “Iti ania a siudad iti naggapuan?” Ket sumungbat ti lalaki, “Daytoy adipenmo ket manipud iti maysa kadagiti tribu ti Israel.” ³ Iti kasta ibaga ni Absalom kenkuana, “Kitaem, naimbag ken nasayaat ti kasom, ngem awan ti inikkan ti ari iti pannakabalin a dumngeg iti kasom.” ⁴ Innayon pay ni Absalom, “Tarigagayak a maysaak la koma nga ukom a naisaad iti daga, tapno mabalin koma nga umay kaniak ti tunggal tao nga addaan iti saan a pagkikinnaawatan wenno pakaseknan, ket mabalin a maipaayko kenkuana iti hustisia!” ⁵ Iti

kasta no adda tao nga umasideg kenni Absalom tapno agdayaw kenkuana, iyunnat ni Absalom ti imana ken iggamanna isuna ken agekanna isuna. ⁶ Kastoy a wagas ti inaramid ni Absalom kadagiti amin nga Israel a mapan iti ari tapno paukom. Isu a naibaw-ing ni Absalom dagiti puso dagiti tattao ti Israel. ⁷ Ket naaramid kalpasan ti uppat a tawen nga imbaga ni Absalom iti ari, “Pangngaasim ta palubosannak a mapan tapno tungpalek ti insapatak kenni Yahweh idiaiy Hebron. ⁸ Ta nagsapata daytoy adipenmo idi agnanaedak idiaiy Gesur idiaiy Aram, a kinunak, ‘No iyegnakto manen ni Yahweh idiaiy Jerusalem, agrukbabakto ngarud kenni Yahweh.’” ⁹ Isu a kinuna ti ari kenkuana, “Inka a sitatalna.” Timmakder ngarud ni Absalom ket napan idiaiy Hebron. ¹⁰ Ngem kalpasanna nangibaon ni Absalom kadagiti espia kadagiti amin a tribu ti Israel, kinunana, “Apaman a mangngegyo ti uni iti trumpeta, masapul ngarud nga ibagayo, ‘Ni Absalom ti ari idiaiy Hebron.’” ¹¹ Kakuyog ni Absalom iti naawis a dua gasut a lallaki manipud iti Jerusalem. Napanda iti kinainosenteda, a saanda nga ammo iti aniaman a panggep ni Absalom. ¹² Bayat ti panangidaton ni Absalom, nangibaun isuna iti napan kenni Ahitofel iti ilina a Gilo. Mammagbaga isuna ni David. Napigsa ti yaalsa ni Absalom, ta agtultuloy nga umad-ado dagiti tattao a sumursurot kenkuana. ¹³ Napan kenni David ti maysa a mensahero a nagkuna, “Sumursurot kenni Absalom dagiti puso dagiti tattao ti Israel.” ¹⁴ Kinunana ngarud ni David kadagiti amin nga adipenna a kadu-

ana iti Jerusalem, “Tumakderkayo ta pumanaw-tayo, wenna awan kadatayo ti makalibas kenni Absalom. Agsaganakayo ta pumanawtayo a dagus, wenna makamatannatayo a sidadaras, ket iyegna iti rigat kadatayo ken darupenna iti siudad babaen iti tadem iti kampilan.” ¹⁵ Kinuna ti adipen ti ari iti ari, “Adtoy, nakasaganan dagiti adipenmo a mangaramid iti aniaman nga iked-deng ti apomi nga ari.” ¹⁶ Pimmanaw ti ari agraman ti pamiliana a simmurot kenkuana, ngem nangibati ti ari iti sangapulo a babbai a kinabalayna, a mangaywan iti palasio. ¹⁷ Kalpasan a rimmuar ti ari ken dagiti amin a tattao a simmurot kenkuana, nagsardengda iti maudi a balay. ¹⁸ Kimmuyog kenkuana a nagna dagiti amin a soldadona, ken napan iti sangoananna amin dagiti Cereteos, ken amin dagiti Peleteos, ken amin dagiti Geteos - 600 a lallaki a simmurot kenkuana manipud Gat. ¹⁹ Kalpasanna, kinuna ti ari kenni Ittai a Geteo, “Apay a simmurotka met kadakami? Agsublika ken makipagnaedka kenni Ari Absalom, ta maysaka a ganggannaet ken napapanawka. Agsublika iti bukodmo a lugar. ²⁰ Gapu ta idi kalmanka laeng a pimmanaw, apay a pagalla-allaenka a kaduadakami? Saanko pay nga ammo no sadino iti papanak. Isu nga agsublika ket iyawidmo dagiti kailiam. Sapay koma ta kumuyog kenka ti kinamanangngaasi ken kinapudno.” ²¹ Ngem simmungbat ni Ittai ket kinunana, “Iti nagan ni Yahweh nga adda iti agnanayon, ken ti apok nga ari, pudno nga iti aniaman a lugar a papanan ti apok nga ari, isu met ti papanan daytoy adipenmo, uray no ti

kaipapananna ket pagbiagak wenna pakatayak.”
²² Isu a kinuna ni David kenni Ittai, “Ituloyyo ngaruden ken kumuyogkayo kadakami.” Kim-muyog ngarud a nagna ni Ittai a Geteo iti ari, ken dagiti amin a kakaduana a lallaki ken amin dagiti pamiliana a kaduana. ²³ Nagdung-aw dagiti amin a pagilian ket bimmallasiw amin a tattao iti Tanap ti Cedron, ket bimmallasiw met mismo ti ari. Nagdalliasat amin dagiti tattao iti dalan nga agturong iti let-ang. ²⁴ Ket adda met uray ni Zadok agraman dagiti amin a Levita, awit-awitda ti Lakasa ti Tulag ti Dios. Indis-soda ti Lakasa ti Tulag ti Dios, ket kalpasanna nakikadua kadakuada ni Abiatar. Nagurayda agingga a nakaruar amin dagiti tattao iti siudad. ²⁵ Kinuna ti ari kenni Zadok, “Awitem nga isubli ti Lakasa iti Dios idia siudad. No makasarakak iti pabor iti imatang ni Yahweh, isublinakto ditoy ket ipakitana manen kaniak ti Lakasa ken ti lugar a pagnanaedanna. ²⁶ Ngem no ibagana, ‘Saanak a maay-ayo kenka, kitaem, adtoyak, aramidenna kaniak aniaman nga ipagarupna a naimbag. ²⁷ Kinuna pay ti ari kenni Zadok a padi, “Saanka kadi a mammadto? Agsublika iti siudad a sitatalna, ken ikuyogmo ti dua a putotmo a lallaki, a ni Ahimaas, ken ni Jonatan a puto a lalaki ni Abiatar. ²⁸ Kitaem, agurayakto idia pagballasiwan iti Araba agingga a dumteng ti sao nga aggapu kenka a mangipakaammo kaniak.” ²⁹ Insubli ngarud ni Zadok ken ni Abiatar ti Lakasa ti Dios idia Jerusalem, ket nagnaedda sadiay. ³⁰ Ngem simmang-at ni David a saka-saka

ken agsangsangit idia y Bantay dagiti Olibo, ken inabbungotanna ti ulona. Tunggal tao kadagiti tattao a kaduana ket inabbungotanna iti ulona, ket simmang-atda nga agsangsangit kabayatan iti pannagnada. ³¹ Maysa ti nangibaga kenni David a kunana, “Maysa met ni Ahitofel kadagiti nakipag-alsa ken ni Absalom.” Isu nga inkararag ni David, O Yahweh, pangngaasim ta pagbalinem a kinamaag ti balakad ni Ahitofel.” ³² Naaramid nga idi nakadanon ni David iti tapaw ti dalan, nga isu ti nagdaydayawanda iti Dios kadagiti naglabas a tiempo, immay a simmabat kenkuana ni Cusai nga Arkita a naray-ab ti kagayna ken tapok-tapok iti ulona. ³³ Kinuna ni David kenkuana, “No makipagdalliasatka kaniak, ket agbalinka laeng a padagsen kaniak. ³⁴ Ngem no agsublika iti siudad ken ibagam kenni Absalom, “Agbalinakto nga adipenmo, apok nga ari, a kas iti panagbalinko nga adipen iti amam iti naglabas a tiempo, iti kasta ita adipennakon,’ ket, riribukemto koma ti balakad ni Ahitofel, a maipaay kaniak. ³⁵ Ken saanto kadi a kaduam sadiay ni Sadok ken Abiatar a papadi? Isu nga aniaman a mangngegmo idia y palasio iti ari, masapul nga ibagam kenni Sadok ken Abiatar a papadi. ³⁶ Kitaem a kaduada dagiti dua a putoda a lallaki, ni Ahimaas, a puto a lalaki ni Sadok, ken Jonatan, a puto a lalaki ni Abiatar. Masapul nga ibaonmo kaniak babaen kadagiti imada ti amin a banag a mangngegam. ³⁷ Napan ngarud iti siudad ni Cusai, a gayyem ni David, apagisu met a simmangpet ken simrek ni Absalom idia y Jerusalem.

16

¹ Idi nakaadayo bassit ni David iti tapaw ti turod, sinabat isuna ni Siba nga adipen ni Mefiboset nga addaan iti agasawa a nasilyaan nga asno a nagkarga iti 200 a tinapay, 100 a karaay ti ubas, 100 a kapetpet a bunga ti igos, ken maysa a supot a lalat nga arak. ² Kinuna iti ari ken Siba, “Apay nga inyegmo dagitoy a banbanag?” Simmungbat ni Siba, “Dagiti asno ket pagluganan dagiti sangakabbalayan ti ari, ti tinapay ken dagiti kankanen a naaramid manipud iti bunga ti igos ket agpaay a kanen dagiti agtutubo a lallaki a kaduam, ken ti arak ket inumen iti siasinoman a matalimudaw idia laetang.” ³ Kinuna ti ari, “Sadino ti ayan iti apoko ti apom?” Simmungbat ni Siba iti ari, “Nagbati isuna idia Jerusalem, ta kunana, 'Ita nga aldaw, isubli iti balay ti Israel ti pagarian ti amak kaniak.’” ⁴ Ket kinuna ti ari kenni Siba, “Adtoy, kukuamon ita dagiti amin a kukua ni Mefiboset.” Simmungbat ni Siba, “Agrukbabak a sipapakumbaba kenka, apok nga ari. Makasarakak koma iti pabor iti imatangmo.” ⁵ Idi nakadanon ni David idia Bahurim, rimmuar sadiay ti maysa a lalaki a nagtaud iti puli ni Saul, ti nagana ket Simei a putot a lalaki ni Gera. Rimmuar isuna nga agilunlunod bayat iti pannagnana. ⁶ Binatubatona ni David ken dagiti amin nga opisyal iti ari, iti laksid ti kaadda ti armada ken dagiti guardia nga adda iti kannawan ken kannigid iti ari. ⁷ Nagpukpukaw a nagilunlunod ni Simei, “Umadayoka, pumanawka ditoy, sika a kriminal, sika a mammapatay!” ⁸ Binalesnakayo

amin ni Yahweh gapu iti dara ti pamilia ni Saul, a makinsaad iti pagturturayam. Impaiama ni Yahweh ti pagarian kenni Absalom nga anakmo. Ket ita nadadaelka gapu ta maysaka a mamma-patay a tao.”⁹ Ket kinuna ni Abisai a putot a lalaki ni Zeruyas iti ari, “Apay koma ngay nga idadanes daytoy a natay nga aso ti apok nga ari? Pangngaasim ta palubosannak ta innak putden ti ulona.”¹⁰ Ngem kinuna ti ari, “Ania koma ti pakibiangak kadakayo, a putot ni Zeruyas? Nalabit nga ilunlunodnak gapu ta imbaga ni Yahweh kenkuana, 'Ilunodmo ni David. ' Siasino ngarud ti makaibaga kenkuana, 'Apay nga ilunlunodmo ti ari?’”¹¹ Isu a kinuna ni David kenni Abisai ken kadagiti amin nga adipenna, “Kitaem, ti anakko a lalaki a naipasngay manipud iti bagik, ket kayatna a pukawen ti biagko. Saan kadi nga ad-adda ita a tarigagayan daytoy a Benjamita ti pannakadadaelko? Bay-anyo isuna nga agilunod, ta binilin isuna ni Yahweh a mangaramid iti dayta.”¹² Nalabit a kitaento ni Yahweh ti panag-tuok a naipalak-am kaniak, ket supapakannak iti naimbag gapu iti panangilunlunodna kaniak ita nga aldaw.”¹³ Nagdalliasat ngarud ni David ken dagiti tattao ita ni Simeidi iti asidegna iti ngato iti bakras ti turod nga agilunlunod ken agipurpuruak iti tapok ken batbato kenkuana bayat ti pannagnana.”¹⁴ Ket nabannog ti ari ken dagiti amin a tattao a kimmuyog kenkuana, ket naginana isuna idi simmardengda ta rabiin.”¹⁵ Kasta met a napan idia Jerusalemla ni Absalom ken dagiti amin a tattao ti Israel a kaduana, kaduana ni Ahitofel.

¹⁶ Naaramid idi a ni Cusai nga Arkita a gayyem ni David ket napan kenni Absalom, kinuna ni Cusai kenni Absalom, “Agbiag ti ari! Agbiag ti ari!”
¹⁷ Kinuna ni Absalom kenni Cusai, “Kastoy kadi ti kinapudnom iti gayyemmo? Apay a saanka a simmurot kenkuana?”
¹⁸ Kinuna ni Cusai kenni Absalom, “Saan! Ngem ketdi, ti tao a pinili ni Yahweh ken dagitoy a tattao ken dagiti amin a lallaki iti Israel, dayta a tao ti pakaibilangakto, ket makipagnaedakto kenkuana.”
¹⁹ Ken, siasino koma ti rumbeng a pagserbiak? Saan kadi a rumbeng nga agserbiak iti imatang iti anakna? Kas iti panagserbik iti imatang iti amam, agserbiak iti imatangmo.”
²⁰ Kinuna ngarud ni Absalom kenni Ahitofel, “Balakadannakami no ania ti rumbeng nga aramidenmi.”
²¹ Simmungbat ni Ahitofel kenni Absalom, “Inka ket kaiddaem dagiti tagabu nga assawa ni amam nga imbatina a mangaywan iti palasio, ket mangngegto ti amin nga Israel a nagbalinka a kabusor ti amam. Ket pumigsanto dagiti ima dagiti pasurotmo.”
²² Isu a nangbangonda iti tolda a maipaay kenni Absalom iti tuktok ti palasio, ket iti imatang dagiti amin nga Israel, kinaidda ni Absalom dagiti tagabu nga assawa ni David a kinabbalayna.
²³ Ita, dagiti balakad ni Ahitofel kadagidi nga al-aldaw ket kasla nangngeg ti maysa a tao manipud iti mismo a ngiwat ti Dios. Kasta ti panangkita ni David ken Absalom kadagiti amin a balakad ni Ahitofel.

17

¹ Kalpasanna, kinuna ni Ahitofel kenni Absalom, “Ita palubosannak a pumili iti 12, 000

a lallaki, ken bumangonakto ket kamatek ni David inton rabii. ² Mapanakto kenkuana inton nabannog ken nakapuy isuna ket maklaatto isuna gapu iti buteng. Agtatarayto dagiti tattao a kaduana, ket ti laeng ari iti darupek. ³ Isublikto dagiti amin a tattao kenka, kas iti panagsubli iti nobia iti asawana, ket addaanto iti talna iti panagturaymo dagiti amin a tattao.” ⁴ Naay-ayo ni Absalom ken dagiti amin a panglakayen iti Israel iti imbaga ni Ahitofel. ⁵ Kinuna ngarud ni Absalom, “Ita ayabanyo met ni Cusai nga Arkita, ket denggentayo no ania iti makunana.” ⁶ Idi dimteng ni Cusai iti ayan ni Absalom, impalawag ni Absalom kenni Cusai ti imbaga ni Ahitofel sana sinaludsod ni Cusai, “Rumbeng kadi nga aramidenmi ti imbaga ni Ahitofel? No saan, ibagam kadakami no ania ti maibalakadmo.” ⁷ Kinuna ni Cusai kenni Absalom, “Saan a nasayaat iti daytoy a kanito ti balakad ni Ahitofel.” ⁸ Kinuna pay ni Cusai, “Ammom a nabileg a mannakigubat ti amam ken dagiti tattaona, ket makaungetda, kasda la oso a natakaw dagiti urbonna iti katalalanan. Maysa a mannakigubat iti amam; saan isuna a makikadua a maturog kadagiti soldadona ita a rabii. ⁹ Kitaem, nalabit nga ita a kanito ket nakalemmeng isuna iti maysa nga abut wenno iti sabali a lugar. Mapasamakto nga inton mapapatay iti sumagmamano kadagiti tattaom iti rugrugi iti raut, ibaganto iti siasinoman a makanggeg iti daytoy, ‘Adda pannakapapatay kadagiti soldado a sumurot kenni Absalom.’ ¹⁰ Ket uray dagiti katuturedan a soldado, a kasla

agpuspuso a leon, agbutengto gapu ta ammo iti amin nga Israel a maysa a maingel a tao ti amam, ken napipigsa unay dagiti tattao. ¹¹ Isu nga ibalakadko kenka a pagmaymaysaem koma nga ummongen dagiti amin nga Israel kenka, manipud Dan agingga iti Beerseba, a kas kaado dagiti darat iti baybay, ket mapanka a mismo a makigubat. ¹² Mapankaminto kenkuana sadinoman a pakasapulan kenkuana, ket kalubanmi isuna a kas iti panagtinnag ti linnaaw iti daga. Awanto ti ibatimi uray maysa kadagiti tattao, wenno isuna a mismo, a sibibiag. ¹³ No agkamang isuna iti maysa a ciudad, ket mangipanto kadagiti tali dagiti amin nga Israel iti daya a ciudad ket iguyodminto daytoy iti karayan, agingga nga awanton uray maysa a bassit a bato a masarakan sadiay.” ¹⁴ Kinuna ngarud ni Absalom ken dagiti tattao ti Israel, “Nasaysayaat ti balakad ni Cusai nga Arkita ngem iti balakad ni Ahitofel.” Ta inkeddeng ni Yahweh iti pannakalaksid iti nasayaat a balakad ni Ahitofel tapno maiyeg iti pannakadadael kenni Absalom. ¹⁵ Kalpasanna, kinuna ni Cusai kada Zadok ken Abiatar a papadi, “Binalakadan ni Ahitofel ni Absalom ken dagiti panglakayen ti Israel iti kasta, ken kastoy a wagas, ngem adda iti maysa a banag nga imbalakadko. ¹⁶ Ita ngarud, agapurakayo ket inkayo ipadamag kenni David; ' Saankayo nga agkampo inton rabii iti pagballasiwan iti Araba, ngem aramidenyo iti amin a pamusposan tapno makaballasiwkayo, ta no saan ket maalun-on ti ari agraman dagiti amin a tattao a kaduana.” ¹⁷ Ita, adda nga

agur-uray da Jonatan ken Ahimaas idiaiy igid iti ubbog ti Rogel; adda maysa nga adipen a babai a kadawyan a mapan agidanon kadagiti mensahe kadakuada. Kalpasanna mapanda ibaga kenni Ari David, tapno saan ida a makita a mapmapan iti siudad. ¹⁸ Ngem iti daytoy a tiempo, nakita ida iti maysa a bumarito ket imbagana kenni Absalom. Isu a sidadaras a pimmanaw ni Jonatan ken ni Ahimaas ket napanda iti balay ti maysa a tao idiaiy Bahurim, addaan daytoy a lalaki iti bubon iti paraanganna, nga isu ti bimmabaanda. ¹⁹ Innala iti asawa ti lalaki ti pagkalub iti bubon ket inyabbongna daytoy iti ngarab ti bubon, ken winarisanna kadagiti bukbukel iti rabaw daytoy, isu nga awan ti makaammo nga adda iti uneg ti bubon da Jonathan ken Ahimaas. ²⁰ Napan dagiti tattao ni Absalom iti balay ti babai ket kinunada, “Sadino ti ayan da Ahimaas ken Jonatan?” Imbaga ti babai kadakuada, “Nagaballasiwda iti karayan.” Kalpasan a kinitada iti aglawlaw ket saanda ida a nasarakan, nagsublida idiaiy Jerusalem. ²¹ Ket naaramid kalpasan a nakapanawda, rimuar da Jonatan ken Ahimaas iti bubon. Napanda im-padamag kenni Ari David; imbagada kenkuana, “Tumakderkayo ket partakanyo ti bumallasiw iti danum gapu ta nagibalakad iti kasta ken kastoy ni Ahitofel maipapan kadakayo.” ²² Timmakder ngarud ni David ken dagiti amin a tattao a kaduana, ket binallasiwda ti Jordan. Awan uray maysa kadakuada iti saan a nakaballasiw iti Karayan Jordan sakbay nga aglawag iti agsapa. ²³ Idi naammoan ni Ahitofel a saan a nasurot ti

balakadna, sinillianna ti asnona sa pimmanaw. Nagawid isuna iti bukodna a siudad, inurnosna iti balayna, sana imbitin ti bagina. Iti kastoy a wagas natay isuna ken naitabon iti tanem ni amana. ²⁴ Kalpasanna, dimteng ni David iti Mahanaim. Kasta met ni Absalom, binallasawna ti Jordan, isuna ken amin dagiti tattao iti Israel a kaduana. ²⁵ Ket insaad ni Absalom ni Amasa a mangidaulo iti armada imbes a ni Joab. Ni Amasa ket putot a lalaki ni Jeter nga Israelita, a nakikaidda kenni Abigail a putot a babai ni Naas ken kabsat a babai ni Zeruyas, nga ina ni Joab. ²⁶ Kalpasanna, nagkampo ni Absalom iti daga ti Galaad. ²⁷ Ket naaramid idi nakadanun ni David iti Mahanaim, a ni Sobi a putto a lalaki ni Naas iti Ammonita a taga Raba, ken ni Makir a putto ni Amiel a taga Lodebar, ken ni Barzillai a maysa a Galaadita a taga Rogelim, ²⁸ ket nangiyegda kadagiti ikamen ken ules, malukong ken banga, ken trigo, arina a naaramid manipud iti sebada, nakirog a bukel, bukel ti utong, patani, ²⁹ diro, mantikilya, karnero, ken keso. Tapno makapangan ni David ken dagiti tattao a kaduana. Kinuna dagitoy a tattao, “Mabisin dagiti tattao, nabannog, ken mawaw idia ang.”

18

¹ Binilang ni David dagiti soldado a kaduana ket nangdutok kadagiti kapitan ti rinibribu ken kadagiti kapitan ti ginasot a mangituray kadakuada. ² Ket imbaon ni David dagiti armada, kakatlo ti adda iti babaen iti panangituray ni

Joab, ti sabali a kakatlo ket adda iti babaen iti panangituray ni Abisai a putot a lalaki ni Zeruyas a kabsat a lalaki ni Joab, ken ti sabali manen a kakatlo iti adda iti babaen iti panangituray ni Ittai a Geteo. Kinuna ti ari iti armada, “Kumuyogak met kadakayo. ³ Ngem kinuna dagiti lallaki, “Saankan a masapul nga umay iti gubatan, ta no aglibaskami awan bibiangda kadakami, wenna no matay ti kagudua kadakami awan bibiangda. Ngem sangapulo a ribu kadakami iti kaibatogam! Ngarud, nasaysayaat a nakasaganaka a mangtulong kadakami manipud iti siudad.” ⁴ Simmungbat ngarud ti ari kadakuada, “Aramidekto ti aniaman a kasasayaan para kadakayo.” Nagtakder ti ari iti abay ti ruangan ti siudad bayat iti irurruar dagiti amin nga armada a ginasot ken rinibribu. ⁵ Binilin ti ari da Joab, Abisai ken Ittai a kunana, “Ipagpagapoyo kaniak ket maki-langenlangenkayo a nasayaan iti agtutubo, kenni Absalom.” Nangngeg amin dagiti tattao ti ari nga imbilinna kadagiti kapitan daytoy maipapan kenni Absalom. ⁶ Isu a napan dagiti armada iti away a makigubat iti Israel; nagsaknap ti gubat iti kabakiran ti Efraim. ⁷ Naparmek sadiay dagiti armada ti Israel iti sangoanan dagiti soldado ni David; adu ti napapatay sadiay iti dayta nga aldaw ket duapulo a ribu a tattao ti napapatay. ⁸ Nagsaknap ti gubat iti entero nga away, ket ad-adu a tattao ti natay iti kabakiran ngem babaen iti kampilan. ⁹ Nairana a nasabat ni Absalom dagiti sumagmamano kadagiti soldado ni David. Nakasakay ni Absalom iti mulona, ket

napan ti mulo iti sirok iti nasamek a sangsanga ti dakkell a kayo ti lugo, ket naisalat ti ulona kadagiti sangsanga ti kayo. Nabati isuna nga agbitbitin iti nagbaetan ti daga ken ti tangatang bayat iti panagtultuloy ti pagsaksakayanna a mulo. ¹⁰ Adda nakita iti daytoy ket imbagana kenni Joab, “Adtoy, nakitak ni Absalom nga agbitbitin iti kayo ti lugo!” ¹¹ Kinuna ni Joab iti lalaki a nangibaga kenkuana iti maipanggep kenni Absalom, “Adtoy! Nakitam isuna! Apay a saanmo a pinatay isuna nga intinnag iti daga? Ikkanka koman iti sangapulo a siklo ti pirak ken maysa a barikes.” ¹² Simmungbat ti lalaki kenni Joab, “Uray pay makaawatak iti sangaribu a siklo ti pirak, saankonto latta nga iyunnat ti imak a maibusor iti anak ti ari, gapu ta nangngegmi amin ti panangbilin ti ari kenka, Abisai, ken ni Ittai, a kunana, ‘Awan ti siasinoman a mangsagid ti agtutubo a ni Absalom.’” ¹³ No impustak man ti biagko gapu iti inuulbod (ket awan ti mailimed iti ari), baybay-andakto met laeng.” ¹⁴ Ket kinuna ni Joab, “Saanka nga urayenen.” Isu a nangala ni Joab iti tallo a gayang ket induyokna dagitoy iti puso ni Absalom, kabayatan a sibibiag pay laeng isuna ken agbitbitin iti lugo. ¹⁵ Ket pinalawlawan dagiti sangapulo nga agtutubo a nangawit kadagiti kalasag ni Joab ni Absalom, dinarupda isuna, ket pinapatayda isuna. ¹⁶ Kalpasanna pinuyotan ni Joab ti trumpeta, ket nagsubli ti armada manipud iti panangkamkamatda iti Israel, ta pinagsubli ni Joab ti armada. ¹⁷ Innalada ni Absalom ket impuruakda isuna iti dakkell nga abut iti kabakiran; impunponda ti bangkayna iti

sirok ti dakkel a penpen dagiti batbato, kabayatan a naglibas amin ti Israel, tunggal tao iti pagtaenganna. ¹⁸ Ita ni Absalom, kabayatan a sibibiag pay laeng, ket nangipatakder iti dakkel nga adigi a bato idiaiy Tanap ti Ari, ta kinunana, “Awananak iti anak a lalaki a mangitandudo iti pakalaglagipan ti naganko.” Impanaganna iti adigi ti naganna, isu a naawagan iti Batonlagip ni Absalom aginggana iti daytoy nga aldaw. ¹⁹ Ket kinuna ni Ahimaas a putot ni Zadok, “Palubosandak nga agtaray itan a mapan mangipakaammo ti naimbag a damag iti ari, no kasano nga inispal ni Yahweh isuna manipud kadagiti kabusorna.” ²⁰ Simmungbat ni Joab kenkuana, “Saan a sika ti mapan mangibaga ti damag ita nga aldaw; masapul nga aramidem daytoy iti sabali nga aldaw. Awan ti maibagam a damag ita gapu ta natay ti anak ti ari.” ²¹ Kalpasanna kinuna ni Joab iti maysa a Cusita, “Mapanmo ibaga iti ari no ania ti nakitam.” Nagkurno ti Cusita kenni Joab, ket nagtaray. ²² Ket kinuna manen ni Ahimaas na putot a lalaki ni Zadok kenni Joab, “Uray ania ti mapasamak, pangaasim ta pagtarayendak met ket surotek ti Cusita.” Simmungbat ni Joab, “Apay a kayatmo ti mapan, anakko, makitam met nga awanto ti magungonam gapu iti damag?” ²³ “Aniaman ti mapasamak, kinuna ni Ahimaas, “Tumarayak.” Isu a sinungbatan ni Joab isuna, “Tumarayka.” Ket timmaray ni Ahimaaz iti dalan a kapatadan, ket inunaanna ti Cusita. ²⁴ Ita, agtugtugaw ni David iti nagbaetan dagiti akin-uneg ken akinruar a pagserkan. Immuli ti agwanwanawan

iti atep ti pagserkan nga agturong iti pader ket nagtannawag. Iti ikikitana, nakitana ti maysa a lalaki a sumungsungad nga agtartaray nga agmaymaysa ²⁵ Nagpukkaw ti agwanwanawan ket imbagana iti ari. Ket kinuna ti ari, “No isisuna, adda ti damag iti ngiwatna.” Umasideg nga umasideg ti agtartaray ket nakaasidegen iti siudad. ²⁶ Nakita manen ti agwanwanawan ti sabali a lalaki nga agtartaray, ket inayaban ti agwanwanawan ti agbanbantay iti pagserkan; kinunana, “Kitaem, adda manen iti sabali a lalaki nga agtartaray nga isisuna.” Kinuna ti ari, “Umay met isuna mangyeg iti damag.” ²⁷ Isu a kinuna ti agwanwanawan, “Ti ammok, ti panagtartaray ti lalaki iti sangoanan ket kasla iti panagtartaray ni Ahimaas a putot a lalaki ni Zadok.” Kinuna ti ari, “Naimbag isuna a tao ket um-umay nga addaan iti naimbag a damag.” ²⁸ Kalpasanna immawag ni Ahimaas ket kinunana iti ari, “Nasayaat ti amin.” Ket nagkurno isuna iti sangoanan ti ari a nagdisso ti rupana iti daga ket kinunana, “Madaydayaw ni Yahweh a Diosmo, a nangipaima kadagiti tattao a nangilayat kadagiti imada a maibusor iti apok nga ari.” ²⁹ Isu a simmungbat ti ari, “Nasayaat kadi ti kasasaad ti agtutubo a ni Absalom?” Simmungbat ni Ahimaas, “Idi imbaonnak ni Joab nga adipen ti ari kenka, apo ari, nakitak ti kasta unay a pannakariribuk, ngem saanko nga ammo no ania daydiay.” ³⁰ Ket kinuna ti ari, “Agpaigidka ket agtakderka ditoy.” Isu a nagpaigid ni Ahimaas, ket nagtakder a saan nga immal-alis. ³¹ Kasangsangpet la unay ti Cusita ket kinunana,

“Adda ti naimbag a damag para iti apok nga ari, ta imbalesnaka ni Yahweh ita manipud kadagiti amin nga immalsa a maibusor kenka.” ³² Ket kinuna ti ari iti Cusita, “Naimbag kadi ti sasaaden ti agtutubo a ni Absalom?” Insungbat ti Cusita, “Rumbeng koma a lak-amen dagiti kabusor ti apok nga ari, ken dagiti amin nga immalsa a maibusor kenka a mangdangran kenka, iti kas iti linak-am ti agtutubo.” ³³ Ket kasta unay ti panagpulkok ti ari, ket immuli isuna iti siled iti ngatoen ti pagserken ket nagsangit. Iti ipapanna ket nagladingit, “Anakko nga Absalom, anakko, anakko nga Absalom! Siak la koman iti natay a saan a sika, Absalom, anakko, anakko!”

19

¹ Naibaga kenni Joab, “Kitaem, agsangsangit ken aglادلadingit ti ari gapu kenni Absalom.”
² Isu a nagbalin a ladingit ti balligi iti dayta nga aldaw kadagiti amin nga armada, gapu ta nangngeg ti armada a naibaga iti dayta nga aldaw, “Aglادلadingit ti ari para iti anakna.”
³ Siuulimek a nagarudok dagiti soldado a nagturong iti ciudad iti dayta nga aldaw, kas iti panagarudok nga umadayo dagiti mababain a tattao no tumarayda manipud iti gubatan.
⁴ Inabbongan ti ari ti rupana ket nagsangit iti napigsa, “Anakko nga Absalom, Absalom, Absalom, anakko, anakko!” ⁵ Ket simrek ni Joab iti balay ti ari ket kinunana kenkuana, “Imbabainmo dagiti rupa dagiti amin a soldadom ita nga aldaw, a nangisalakan ti biagmo ita nga aldaw, dagiti biag dagiti annakmo a lallaki ken

babbai, dagiti biag dagiti assawam, ken dagiti biag dagiti assawam a tagabu ⁶ gapu ta ay-ayatem dagiti gumurgura kenka, ken gurguraem dagiti agay-ayat kenka. Gapu ta impakitam ita nga aldaw nga awan serserbida kenka dagiti pangulo ken dagiti soldado. Ita nga aldaw mamatiak a no nabiag ni Absalom, ken nataykami amin, ket dayta ti mangparagsak kenka. ⁷ Ita ngarud, tumakderka ket rummuarka ket makitungtonga a nasayaat kadagiti soldadom, ta isapatak iti nagan ni Yahweh, no saanka a mapan, awan ti uray maysa a tao a mabati kenka ita a rabii. Dakdakesto dayta para kenka ngem kadagiti amin a didigra a napasamak kenka sipud pay kinaagtutubom inggana ita.” ⁸ Isu a napan ti ari ket nagtugaw iti ruangan ti siudad, ket naibaga kadagiti amin a tattao, “Kitaenyo, agtugtugaw ti ari iti ruangan.” Ket napan dagiti amin a tattao iti sangoanan ti ari. Kabayatanna, idia Israel, nagkamang ti tunggal tao iti pagtaenganna. ⁹ Agsisinnuppiat iti tunggal maysa dagiti amin a tattao kadagiti amin a tribu ti Israel nga ibagbagada, “Inispalnatayo ti ari kadagiti ima dagiti kabusortayo. Insalakannatayo kadagiti ima dagiti Filisteo ket ita, intarayanna ti pagilian gapu kenni Absalom. ¹⁰ Ket ni Absalom a pinulutantayo a mangituray kadatayo, ket natay iti gubatan. Isu nga apay a saantayo a pagtutungtongan iti maipapan iti pannakaisubli ti ari?” ¹¹ Nangibaun ni Ari David iti mensahero kadda Zadok ken Abiatar a papadi a kunana, “Katungtongyo dagiti panglakayen ti Juda ket ibagayo kadakuada, “Apay a dakayo ti

maudi a mangisubli iti ari iti palasiona, gapu kadi iti panagtutungtong ti entero nga Israel ket anamonganda ti ari, nga isublida isuna iti palasiona? ¹² Dakayo dagiti kakabsatko, ti lasag ken tulangko. Apay ngarud a dakayo ti maudi a mangisubli iti ari? ¹³ Ken ibagayo kenni Amasa, "Saan kadi a sika ti lasag ken tulangko? Dusaennak ti Dios, ken ad-adda pay, no saan a sika ti isukatko kenni Joab a kapitan ti armadak manipud ita." ¹⁴ Ket nagun-odna dagiti puso dagiti amin a tattao ti Juda, kasla nga isuda ti puso ti maysa a tao, isu a nangibaonda iti napan iti ari a kunada, "Agsublika, sika ken dagiti amin a tattao." ¹⁵ Isu a nagsubli ti ari ket dimteng idia y Jordan. Ket dimteng idia y Gilgal dagiti tattao a taga-Juda tapno sabtenda ti ari, tapno kadduaanda ti ari nga agballasiw iti Jordan. ¹⁶ Nagdardaras a simmalog ni Simei a putot ni Gera, a Benjaminita, a taga-Bahurim, a kaduana dagiti tattao ti Juda tapno sabtenda ni Ari David. ¹⁷ Kaduana ti sangaribu a tattao a nagtaud iti Benjamin, ni Ziba nga adipen ni Saul, dagiti sangapulo ket lima a putotna a lallaki ken kaduana pay dagiti duapulo nga adipen. Binallasiwda ti Jordan a kaduada ti ari. ¹⁸ Bimmallasiwda tapno iballasiwda ti pamilia ti ari ken tapno aramidenna ti aniaman nga ammona a nasayaat. Nagkurno iti sangoanan ti ari ni Simei a putot a lalaki ni Gera sakbay a rinugianna ti agballasiw iti Jordan. ¹⁹ Kinuna ni Simei iti ari, "Saanmo koman a kitaen a nagbasolak, apok, wenno saanmo koman a lagipen ti sisusukir nga inaramid daytoy adipenmo iti

aldaw a pinanawan ti apok nga ari ti Jerusalem. Pangaasim, saan koma nga ipapuso ti ari daytoy. ²⁰ Ta ammo daytoy adipenmo a nagbasolak. Kitaem, isu a siak ti immuna a simmalog ita nga aldaw manipud kadagiti amin a pamilia ni Jose a mangsabat iti apok nga ari.” ²¹ Ngem simmungbat ni Abisai a putot ni Zeruyas ket kinunana, “Saan kadi a rumbeng a mapapatay ni Simei gapu iti daytoy, gapu ta inlunodna ti pinulotan ni Yahweh?” ²² Ket kinuna ni David, “Ania ti aramidek kadakayo, dakayo a putot ni Zeruyas, tapno rumbeng nga agbalinkayo a kabusorko ita? Mapapatay kadi ti siasinoman a tao ditoy Israel ita? Ta saanko kadi nga ammo nga ita nga aldaw ket siak ti ari iti entero nga Israel?” ²³ Isu nga imbaga ti ari kenni Simei, “Saanka a matay.” Isu a nagkari ti ari kenkuana nga addaan iti panagsapata. ²⁴ Ket simmalog ni Mefiboset nga anak ni Saul tapno sabtenna ti ari. Saanna a dinalusan dagiti sakana, wenno pinukisan ti barbasna, wenno linabaan dagiti pagan-anayna manipud iti aldaw a pimmanaw ti ari inggana iti aldaw a nagawid isuna nga addaan iti talna. ²⁵ Ket isu nga idi naggapo isuna idiay Jerusalem tapno sabtenna ti ari, kinuna ti ari kenkuana, “Apay a saanka a kimmuyog kaniak, Mefiboset?” ²⁶ Insungbatna, “Apok nga ari, inallilawnak ti adipenko, ta kinunak, ‘Silyaak ti maysa nga asno tapno mapagsakayak ket sumurotak iti ari, gapu ta pilay daytoy adipenmo.’” ²⁷ Ngem dinadael ni Ziba nga adipenko ti dayawko, siak nga adipenmo, kenka nga apok nga ari. Ngem kasla anghel ti Dios ti apok nga ari. Ngarud,

aramidem no ania ti nasayaat iti panagkitam. ²⁸ Gapu ta, iti imatang ti apok nga ari, amin dagiti tattao ti balay ti amak ket natayen, ngem impalubosmo a makipangan daytoy adipenmo kadagiti nangan iti lamisaanmo. Ania pay ngarud ti karbengak nga agsangit iti ari? ²⁹ Ket kinuna ti ari kenkuana, “Apay nga agpalawagka pay laeng? Ingkeddengkon a pagbingayanyo kenni Ziba dagiti taltalon.” ³⁰ Isu a simmungbat ni Mefiboset iti ari, “Wen, bay-am nga alaenna amin daytoy, gapu ta dimteng a sitatalged ti apok nga ari iti bukodna a pagtaengan.” ³¹ Ket simmalog ni Barzillai a Gileadita manipud sadiay Rogelim tapno makipagballasiw iti ari idiaiy Jordan, ket kinadduaanna ti ari a napan idiaiy Jordan. ³² Lakay unay itan ni Barzillai, walo pulo ti tawennan. Intedna iti ari dagiti kasapulanna kabayatan ti panagnaedna sadiay Mahanaim, gapu ta nabaknang unay isuna a tao. ³³ Kinuna ti ari kenni Barzillai, “Sumurotka kaniak, ket ipaayko kenka dagiti masapulmo iti pannakipagnaedmo kaniak idiaiy Jerusalem.” ³⁴ Simmungbat ni Barzillai iti ari, “Mano nga aldaw ti nabat-bati kadagiti tawtawen iti biagko, a masapul a sumurotak iti ari idiaiy Jerusalem? ³⁵ Walo pulo ti tawenkon. Mailasinko kadi pay ti naimbag ken dakes? Mananam kadi pay daytoy adipenmo ti kanek ken inumek? Mangngegko kadi pay ti timek dagiti agkankanta a lallaki ken babbai? Apay a rumbeng nga agbalin daytoy adipenmo a dadagsen iti apok nga ari? ³⁶ Kayat laeng daytoy adipenmo iti kumuyog iti ari nga agballasiw iti Jordan. Apay a rumbeng a subadannak

ti ari iti kastoy a gunguna? ³⁷ Pangaasim ta ipalubosmo nga agawid iti pagtaenganna daytoy adipenmo, tapno matayak iti bukodko a siudad ket maitanemak iti nakaitaneman ti amak ken ti inak. Ngem kitaem, adtoy ti adipenmo a ni Kimham. Bay-am a makipagballasiw isuna iti apok nga ari, ket aramidek kenkuana ti ammom a nasayaat.” ³⁸ Insungbat ti ari, “Kumuyog kaniak ni Kimham nga agballasiw, ket aramidek kenkuana no ania ti ammom a nasayaat, ken no aniaman ti tarigagayam kaniak, aramidek dayta para kenka.” ³⁹ Ket bimmallasiw dagiti amin a tattao iti Jordan, bimmallasiw met ti ari, inagkan ti ari ni Barzillai ket binendisionanna isuna. Ket nagawid ni Barzillai iti bukodna a pagtaengan. ⁴⁰ Isu a bimmallasiw ti ari a nagturong idia Gilgal, ket nakipagballasiw ni Kimham kenkuana. Imballasiw dagiti amin nga armada ti Juda ken ti kagudua ti armada ti Israel ti ari. ⁴¹ Dagus a rinugian dagiti amin a tattao ti Israel ti napan iti ari ket kinunada, “Apay nga inlibasdakayo dagiti kakabsatmi, dagiti tattao ti Juda, ket imballasiwda ti ari ken ti pamiliana iti Jordan, ken kasta met dagiti tattao ni David a kakaduana?” ⁴² Sinungbatan ngarud dagiti tattao ti Juda dagiti tattao ti Israel, “Gapu ta as-asideg a kabagianmi ti ari. Apay ngarud ta makaungetkayo gapu iti daytoy? Nangankami kadi iti aniaman a binayadan ti ari? Inikkannakami kadi iti aniaman a sagsagut?” ⁴³ Sinungbatan dagiti tattao ti Israel dagiti tattao ti Juda, “Addaankami iti sangapulo a tribu a kabagian ti ari, isu a dakdakkal ti karben-ganmi kenni David ngem dakayo. Apay ngarud

nga inumsidakami? Saankadi a ti dawatmi a maisubli ti ari ti immuna a nangngeg?” Ngem nagubgubsang dagiti sao dagiti tattao ti Juda ngem dagiti sao dagiti tattao ti Israel.

20

¹ Nakapasamak iti isu met laeng a lugar nga adda iti maysa a manangriribok a managan iti Siba a putot ni Bikri, a Benjaminita. Pinuyotanna ti trumpeta ket kinunana, “Awan ti bingaytayo kenni David, kasta met nga awan ti tawidtayo iti putot ni Jesse. Agawid ketdin ti tunggal maysa iti pagtaenganna diay Israel.” ² Isu a pinanawan amin dagiti Israelita ni David ket sinurotda ni Siba a putot ni Bikri. Ngem sinurot dagiti tattao ti Juda ti ari, manipud iti Jordan agingga idiaiy Jerusalem. ³ Idi dimteng ni David iti palasiona idiaiy Jerusalem, innalana dagiti sangapulo nga adipen nga assawana nga imbatina a mangtari-pato iti palasio, ket pinagnaedna ida iti balay a nainget ti pannakabantayna. Impaayna dagiti masapsapulda, ngem saannan a kinaidda pay ida. Isu a naiserraanda agingga iti aldaw nga ipapatayda, nagbibigda a kasda la balo. ⁴ Ket kinuna ti ari kenni Amasa, “Ummongem dagiti amin a tattao ti Juda iti unos ti tallo nga aldaw; masapul nga addaka met ditoy.” ⁵ Isu a napan inayaban ni Amasa dagiti amin a tattao ti Juda, ngem nagtalinaed isuna iti nabaybayag ngem iti ingkeddeng ti ari a tiempo nga imbilinna kenkuana. ⁶ Isu a kinuna ni David kenni Abisai, “Ita, nakarkaronto pay a kinaranggas ti aramiden ni Siba a putot ni Bikri kadatayo ngem

ti inaramid ni Absalom. Ikuyogmo dagiti adipen ti apom, dagiti soldadok, ket kamatenyo isuna, ta di ket mangbirok kadagiti natalged a siudad ket makalibas isuna iti panagkitatayo.” ⁷ Simmaruno ngarud kenkuana dagiti tattao ni Joab, a kaduada dagiti Cheretita ken dagiti Peletita ken dagiti amin a maingel a mannakigubat. Pinanawanda ti Jerusalem tapno kamatenda ni Siba a putot ni Bikri. ⁸ Idi addadan idia y ayan ti dakkel a bato idia y Gabaon, dimteng ni Amasa a sumabat kadakuada. Nakaaruat ni Joab ti kalasag a pakigubat, a pakaibilangan ti barikes iti siketna nga addaan iti nakakaluban a kampilan a nakagalot iti daytoy. Iti panpannagnana nga agpasango, natnag ti kampilan. ⁹ Isu a kinuna ni Joab kenni Amasa, “Naimbag kadi ti amin kenka, kasinsinko?” Siaayat nga iniggaman ni Joab ti barbas ni Amasa babaen iti kannawan nga imana tapno agkanna isuna. ¹⁰ Saan a nadlaw ni Amasa ti imuko nga adda iti kannigid nga ima ni Joab. Dinuyok ni Joab ti buksit ni Amasa ket natnag dagiti bagisna iti daga. Saanen nga inulit pay a dinuyok ni Joab isuna, ket natay ni Amasa. Isu a kinamat ni Joab ken ni Abisai a kabsatna ni Siba a putot ni Bikri. ¹¹ Ket nagtakder iti abay ni Amasa ti maysa kadagiti tattao ni Joab, ken kinuna ti lalaki, “Siasinoman nga umanamong kenni Joab, ken siasinoman a para kenni David, surotenna ni Joab.” ¹² Naidasay ni Amasa a nadigos iti darana iti tengnga ti dalan. Idi nakita ti lalaki a nagtalinaed a nakatakder dagiti tattao, binagkatna ni Amasa manipud iti dalan ket impanna iti tay-ak. Inabbonganna ti lupot

isuna gapu ta nakitana a ti tunggal tao a lumabas ket agtakder. ¹³ Kalpasan a naibagkat ni Amasa manipud iti dalan, simmurot amin dagiti tattao kenni Joab a mangkamat kenni Siba a putot ni Bikri. ¹⁴ Linabsan ni Siba dagiti amin a tribu ti Israel a nagturong iti Abel, iti Bet Maaca, ken kadagiti amin a daga ti Berites, a naguummong ken kimmamat met kenni Siba. ¹⁵ Nakamatanda isuna ket pinalawlawanda isuna idiay Abel ti Bet Maaca. Pinalawlawanda iti nabunton a daga ti igid ti pader ti siudad. Minaso dagiti amin nga armada a kadua ni Joab ti pader tapno marba daytoy. Ket nagpukkaw ti maysa a masirib a babai iti siudad, ¹⁶ “Dumngegka, pangasim ta dumngegka, Joab! Umasidegka kaniak tapno makatungtongka.” ¹⁷ Isu nga immasideg ni Joab kenkuana, ket kinuna ti babai, “Sika kadi ni Joab?” Simmungbat isuna, “Siak,” Ket kinuna ti babai kenkuana, “Denggem ti sao daytoy adipenmo.” Insungbatna, “Dumdumngegak.” ¹⁸ Ket nagsao ti babai, “Masansan a maibaga idi un-unana a tiempo, 'Pudno a no dumawatka ti pammagbaga idiay Abel,' ket sulbaren dayta a pammagbaga ti parikutmo. ¹⁹ Dakami ti siudad a maysa kadagiti katatalnaan ken kapupudnoan iti Israel. Padpadasenyo a dadaelen ti siudad nga ina iti Israel. Apay a kayatyo nga alun-onen ti tawid ni Yahweh?” ²⁰ Isu a simmungbat ni Joab ket kinunana, “Saan a kasta, saan a kasta kaniak, a rumbeng nga alun-onek wenno dadaelek. ²¹ Saan a pudno dayta. Ngem adda ti lalaki a naggapu iti turod ti pagilian ti Efraim, a managan ti Siba a putot ni Bikri, ket intag-ayna ti

imana a maibusor iti ari, maibusor kenni David. Isukoyo isuna, ket pumanawak iti siudad.” Kinuna ti babai kenni Joab, “Maipurwak ti ulona kenka iti ngatoen ti pader.” ²² Ket napan ti babai kadagiti amin a tattao nga ammona. Pinutedda ti ulo ni Siba a putot ni Bikri, ket impurwakda daytoy kenni Joab. Kalpasanna, pinuyotanna ti trumpeta ket pinanawan dagiti tattao ni Joab ti siudad, nagawid ti tunggal maysa iti pagtaenganna. Ket nagsubli ni Joab idia Jerusalem iti ayan ti ari. ²³ Ita, ni Joab ti nangidaulo kadagiti amin nga armada ti Israel, ken ni Benaias a putot ni Jehoyada ti nangidaulo kadagiti Cheretites ken kadagiti Peletites. ²⁴ Ni Adoram ti nangidaulo kadagiti tattao nga agtrabaho nga ingkapilitan, ket ni Jehosafat a putot ni Ahilut ti tagailista. ²⁵ Ni Siva ti sekretario ken da Zadok ken Abiatar dagiti papadi. ²⁶ Ni Ira a Jairita ti panguloen a ministro ni David.

21

¹ Adda iti panagbisin iti tiempo ni David iti tallo a tawen a nagsasaruno, ket sinarak ni David ti rupa ni Yahweh. Ket kinuna ni Yahweh, “Daytoy a panagbisin ket adda kenka gapu kenni Saul ken iti manangpapatay a pamiliana, gapu ta pinapatayna dagiti Gibeonita.” ² Ita, dagiti Gibeonita ket saan a nagtaud kadagiti tattao ti Israel; nagtaudda kadagiti nabati kadagiti Ammoreo. Insapata dagiti tattao ti Israel a saanda ida a papatayen, ngem no pay kasta, pinadas ni Saul a papatayen amin ida gapu iti bumarbara a panagayatna kadagiti tattao ti Israel ken Juda. ³ Isu

nga inayaban amin ni Ari David dagiti Gibeonita ket kinunana kadakuada, “Ania ti rumbeng nga aramidek kadakayo? Kasano a makaaramidak iti pangabbong iti basol, tapno mabalinyo a bendisionan dagiti tattao ni Yahweh, a nagtawid iti kinaimbag ken kadagiti karina?” ⁴ Simmungbat dagiti Gibeonita kenkuana, “Saan a marisut ti pirak wenna balitok ti dakes nga inaramid kadakami da Saul ken iti pamiliana. Ken saan a para kadakami ti pumatay iti siasinoman a tao ti Israel.” Insungbat ni David, “Aniaman a dawatenyo, dayta ti aramidek para kadakayo.” ⁵ Simmungbatda iti ari, “Ti tao a nangpadas a mangpapatay kadakami amin, a nagpanggep iti kinadakes kadakami, isu a nadadaelkami ita ken awanankami iti lugar kadagiti nagbeddangan ti Israel — ⁶ ipaimam kadakami ti pito a lallaki manipud kadagiti kaputotanna, ket bitayenmi ida iti imatang ni Yahweh idiaiy Gabaa a lugar ni Saul, ti pinili ni Yahweh.” Isu a kinuna ti ari, “Itedko ida kadakayo.” ⁷ Ngem insalakan ti ari ni Mefiboset a putot ni Jonatan nga anak ni Saul, gapu ti sapata ni Yahweh iti nagbaetanda, iti nagbaetan ni David kenni Jonatan nga anak ni Saul. ⁸ Ngem innala ti ari dagiti dua nga annak a lallaki ni Rispa a putot a babai ni Aia, annakna a lallaki kenni Saul—ti nagan dagiti dua nga annakna a lallaki ket Armoni ken Mefiboset; ken innala met ni David dagiti lima nga annak a lallaki ni Mikal nga anak a babai ni Saul, nga anak ni Mikal kenni Adriel a putot a lalaki ni Barsillai a Meholitita. ⁹ Impaimana ida kadagiti Gibeonita. Binitayda ida idiaiy bantay iti imatang

ni Yahweh, ket naggigiddanda a pito a natay. Napapatayda kabayatan iti tiempo ti panagaapit, kabayatan dagiti umuna nga al-aldaw ti rugi iti panagaaapit ti sebada. ¹⁰ Kalpasanna nangala ni Rispa a putot a babai ni Aia iti nakersang a lupot ket inyaplagna iti rabaw ti bantay para iti bagina, iti abay dagiti bangkay, manipud iti rugi ti pinagaapit agingga a natudoanda manipud iti tangatang. Saanna nga impalubos a singaen dagiti billit iti tangatang dagiti bangkay kabayatan iti aldaw wenno dagiti atap nga ayup kabayatan iti rabii. ¹¹ Naibaga kenni David ti inaramid ni Rispa a puto a babai ni Aia, ti adipen nga asawa ni Saul. ¹² Isu a napan ni David ket innalana dagiti tultulang ni Saul ken ni Jonatan nga anakna manipud kadagiti tattao ti Jabes Galaad, a nangtakaw kadagitoy manipud iti plasa idia Bet-san, a nangbitayan dagiti Filisteo kadakuada, kalpasan a pinapatay dagiti Filisteo ni Saul idia Gilboa. ¹³ Innala ni David dagiti tultulang da Saul ken Jonatan nga anakna manipud sadiay, ket inurnongda met dagiti tultulang dagiti pito a lallaki a naibitay. ¹⁴ Ingalida dagiti tultulang da Saul ken Jonatan nga anakna idia pagilian ni Benjamin idia Sela, iti tanem ni Kis nga amana. Inaramidda amin nga imbilin ti ari. Kalpasan dayta, sinungbatan ti Dios dagiti kararagda para iti daga. ¹⁵ Ket ginubat manen dagiti Filisteo ti Israel. Isu a simmalog ni David ken ti armadana ket nakirangetda kadagiti Filisteo. Nabannog unay ni David iti pannakigubatna. ¹⁶ Ni David ket pinanggep a patayen ni Isbibenob a kaputotan dagiti higante,

nga addaan iti bronse a gayang nga agdagsen iti tallo gasut a siklo, ken nakaarmas iti baro a kumpulan. ¹⁷ Ngem inispal ni Abisai a putot ni Zeruyas ni David, rinautna ti Filisteo, ket pinapatayna ni Isbibenob. Ket nagsapata dagiti tattao ni David kenkuana, kunada, “Saankanton a pulos a kumuyog iti gubatan kadakami, tapno saanmo nga iddepen ti silaw ti Israel.” ¹⁸ Kalpasan daytoy ket dimteng manen ti sabali a pannakigubatda kadagiti Filisteo idiy Gob, idi pinatay ni Sebecai a Husatita ni Saf, a maysa kadagiti kaputotan dagiti Refaim. ¹⁹ Dimteng manen ti simmaruno a pannakigubatda kadagiti Filisteo idiy Gob, pinatay ni Elhanan a putot ni Jair a Betlehemita ni Goliat a Giteo, nga akin-gayang iti kasla poste ti pagabelan. ²⁰ Dimteng manen iti maysa a gubat idiy Gat nga adda iti maysa tao a kasta unay ti katayagna nga addaan iti innem a ramay iti tunggal imana ken innem met a ramay iti tunggal sakana, duapulo ket uppat ti bilang dagiti ramayna. Nagtaud met laeng isuna iti Refaim. ²¹ Ket idi linaisna ti Israel, pinatay isuna ni Jonatan a putot ni Shama, a kabsat a lalaki ni David. ²² Dagitoy dagiti kaputotan ti Refaim ti Gat, ket napapatayda kadagiti ima ni David ken iti ima dagiti soldadona.

22

¹ Kinanta ni David ti linaon daytoy a kanta kenni Yahweh iti aldaw a panangispal ni Yahweh kenkuana manipud iti ima dagiti amin a kabusorna, ken manipud iti ima ni Saul.

² Nagkararag isuna, “Ni Yahweh ti dakkel a bato

a sarikedkedko, ti mangispal kaniak. ³ Ti Dios ti dakkell a bato a sarikedkedko. Kumamkamangak kenkuana. Isuna ti salaknibko, ti sara iti panakaisalakanko, ti kalasagko ken ti pagkamkamangak, ti mangisalakan kaniak manipud iti kinaranggas. ⁴ Umawagak kenni Yahweh, a maikari a padayawan, ket maisalakanakto manipud kadagiti kabusorko. ⁵ Gapu ta linikmotnak dagiti dalluyon ni patay. Kasla riningbawannak ti napegges a danum ti kinaawan serserbi. ⁶ Pinulipulandak dagiti tali ti sheol; sinilloannak dagiti palab-og ni patay. ⁷ Iti pannakariribukko immawagak kenni Yahweh; immawagak iti Diosko; nangngegna ti timekko manipud iti templona, ket nakadanun kadagiti lapayagna ti panagkiddawko iti tulong. ⁸ Ket naggingined ti daga ken nagunggon. Nagunggon ken nagindayon dagiti pundasion dagiti langlangit, gapu ta nakapungtot ti Dios. ⁹ Rimmuar ti asuk manipud kadagiti abut ti agongna, ken rimmuar ti gumilgil-ayab nga apuy iti ngiwatna. Napasgedan dagiti beggang babaen iti daytoy. ¹⁰ Linuktanna dagiti langlangit ket bimmaba isuna, ket adda napuskol a kinasipngget iti babaen dagiti sakana. ¹¹ Nagsakay isuna iti kerubin ket timmayab. Nakitada nga agtaytayab isuna a nakalugan kadagiti payyak ti angin. ¹² Ket pinagbalinna ti sipngget a kasla tolda iti aglawlawna, agur-urnong iti napigsa a tudo dagiti ulep iti tangatang. ¹³ Manipud iti kimat iti sangoananna ket natinnag dagiti dumardarang a beggang. ¹⁴ Naggurruod ni Yah-

weh manipud kadagiti langlangit. Nagpukkaw ti Kangangatoan. ¹⁵ Nangibiat isuna kadagiti pana ken winarawarana dagiti kabusorna— kadagiti kanabsiit ti kimat, winarawarana ida. ¹⁶ Ket nagparang dagiti pagayusan ti danum; nawaknit-an dagiti pundasion ti lubong iti panagpukkaw ni Yahweh para iti gubat, iti napigsa nga anges manipud kadagiti abut ti agongna. ¹⁷ Ginawatnak manipud iti ngato; ket iniggamannak! Ginuyodnak manipud iti naapres a danum. ¹⁸ Inispalnak manipud iti napigsa a kabusorko, manipud kadagiti nanggura kaniak, gapu ta napigsada unay para kaniak. ¹⁹ Dinarupdak iti aldaw ti pannakariribukko, ngem ni Yahweh ti timmulong kaniak. ²⁰ Inruarnak pay iti nalawa a nawaya a lugar. Insalakannak gapu ta naay-ayo isuna kaniak. ²¹ Ginungunaannak ni Yahweh segun iti kinalintegko; insublinak iti sigud a kasasaadko segun iti kinadalus dagiti imak. ²² Gapu ta tinungpalko dagiti wagas ni Yahweh ken saanak a nagtignay a sidadangkes babaen iti panangtallikodko iti Diosko. ²³ Ta saanko a tinallikudan dagiti amin a lintegna nga adda iti sangoanak; kasta met dagiti bilbilinna. ²⁴ Ket awan met pakababalawak iti imatangna, ken inyadayok ti bagik iti basol. ²⁵ Isu nga insublinak ni Yahweh iti sigud a kasasaadko segun iti kinalintegko, segun iti kinadalusko iti imatangna. ²⁶ Iti daydiay a napudno, ipakitam a napudnoka; iti maysa a tao nga awan pakababalawanna, ipakitam ti bagim nga awan pakababalawanna. ²⁷ Iti nadalus, ipakpakitam

ti bagim a nadalus, ngem naungetka kadagiti nakillo. ²⁸ Isalsalakanmo dagiti agsagsagaba a tattao, ngem bumusor dagiti matam kadagiti napalangguad, ken ipabpababam ida. ²⁹ Ta sika ti silaw ko, Yahweh. Lawlawagan ni Yahweh ti kinasipngetko. ³⁰ Ta babaen kenka mabalinko a lagtoen ti maysa a bangen; babaen iti Diosko mabalinko a lagtoen ti maysa a pader. ³¹ No maipanggep iti Dios, awan pagkurangan ti wagasna. Nasin-aw ti sao ni Yahweh. Isuna ket maysa a kalasag kadagiti amin a kumamkamang kenkuana. ³² Ta siasinno ti Dios no di laeng ni Yahweh? Ken siansinno ti dakkal a bato no di laeng a ti Diostayo? ³³ Ti Dios ti kamangko, ken iturturongna iti dalanna ti tao nga awan iti pakapilawanna. ³⁴ Pappapartakenna dagiti sakak a kas iti ugsa ken ikabkabilnak kadagiti banbantay. ³⁵ Sansanayenna dagiti imak para iti gubat, ken dagiti takkiagko a mangpilko kadagiti bai a bronse. ³⁶ Intedmo kaniak ti kalasag ti panangisalakanmo, ken babaen iti pabormo pinagbalinnak a natan-ok. ³⁷ Nangaramidka iti nalawa a lugar iti babaek a para kadagiti sakak, isu a pulos a saan a maikaglis dagiti sakak. ³⁸ Kinamatko dagiti kabusorko ket dinadaelko ida. Saanak a nagsubli aginggana a nadadaelda. ³⁹ Inalun-on ken dinadaelko ida; saandan a makabangon. Napasagda iti siruk dagiti sakak. ⁴⁰ Ikkannak iti pigsa a kas iti barikes a pakigubat; ikabkabilmo iti babaek dagiti mangbusbusor kaniak. ⁴¹ Intedmo kaniak dagiti teltel dagiti kabusorko; pinarmekko dagiti nanggura kaniak. ⁴² Dimmawatda iti tulong;

ngem awan ti nangisalakan kadakuada; immawagda kenni Yahweh, ngem saanna ida a sinungbatan. ⁴³ Rinumekko ida a kas iti tapok iti daga, binayok ida a kasla pitak kadagiti kalsada. ⁴⁴ Inispalnak met manipud kadagiti panagsusuppiat dagiti tattao. Pinagtalinaednak a kas panguloen dagiti nasion. Agserserbi kaniak dagiti tattao a saanko nga am-ammo. ⁴⁵ Napilitan a nagtamed kaniak dagiti ganggannaet. ⁴⁶ Apaman a nangngegandak, nagtultnogda kaniak. Agtigtigerger dagiti ganggannaet a rimmuar kadagiti paglemlemmenganda. ⁴⁷ Agbiag ni Yahweh! Maidaydayaw koma ti dakkal a batok. Maitan-ok koma ti Dios, ti dakkal a bato iti pannakaisalankanko. ⁴⁸ Daytoy ti Dios a mangipatpatungpal iti panangibales para kaniak, ti mangparparukma kadigiti tattao kaniak. ⁴⁹ Winayawayaannak manipud kadagiti kabusorko. Pudno, intag-aynak kadagiti bim-musor kaniak. Is-ispalennak manipud kadagiti naranggas a tattao. ⁵⁰ Isu nga agyamanak kenka, Yahweh, kadagiti nasion; agkantaak kadagiti kanta a pagdayaw iti naganmo. ⁵¹ Ipapaay ti Dios ti naindaklan a balligi iti arina, ken ipakpakitana iti tulag ti di panagbalbaliw ti panunotna iti pinulotanna, kenni David ken kadagiti kaputotanna, iti agnanayon.”

23

¹ Ita, dagitoy dagiti maudi a balikas ni David — ni David nga anak ni Jesse, ti tao a napa-dayawan unay, ti tao a pinulotan iti Dios ni Jacob, ti nalaing a salmista ti Israel. ² “Nagsao

ti Espiritu ni Yahweh babaen kaniak, ket adda dagiti balikasna iti dilak. ³ Nagsao ti Dios ti Israel, kinuna ti dakkal a Bato ti Israel kaniak, "Ti sililinteg a mangiturturay kadagiti tattao, a mangiturturay nga addaan iti panagbuteng iti Dios. ⁴ Kaiyarigannanto ti lawag iti agsapa iti kanito a sumingsingising ti init, maysa nga agsapa nga awan ti ulep, a panagrusing dagiti naganus a ruot iti daga babaen iti naraniag a singising ti init kalpasan iti tudo. ⁵ Kinapudnona, saan kadi a kastoy ti pamiliak iti imatang ti Dios? Saan kadi a nakitulag isuna kaniak iti agnanayon, nabilin ken saan a mabaliwan iti amin a wagas? Saan kadi a patalgedenna ti pannakaisalakanko ken ibanagna ti tunggal tarigagayko? ⁶ Ngem dagiti awan serserbina ket maiyarigdanto amin kadagiti siit a maibelleng, gapu ta saan ida a maurnong dagiti ima iti siasinoman. ⁷ Ti tao a mangsagid kadagitoy ket masapul nga agaramat iti landok wenno putan ti gayang: masapul a mapuoranda iti ayanda." ⁸ Dagitoy dagiti nagan dagiti mabigbigbig a soldado ni David: Ni Jesbaal a Hacmonita ket isu ti pangulo dagiti mabigbigbig a soldado. Nakapatay isuna iti walo gasut a lallaki iti naminsan a ranget. ⁹ Sumaruno kenkuana ket ni Eleazar a putot ni Dodo a putot ti maysa nga Ahohita a maysa kadagiti tallo a nasisiglat a tattao ni David. Adda isuna idi kinaritda dagiti Filisteo a naguummong tapno makigubat, ken idi nagsanod dagiti lallaki ti Israel. ¹⁰ Nagtakder ni Eleazar ket kinarangetna dagiti Filisteo agingga a nabannog ken simmikkil dagiti imana ket saannan a maibbatan

ti putan ti kampilanna. Nangiyeg ni Yahweh iti naindaklan a balligi iti dayta nga aldaw. Nagsubli dagiti armada kalpasan ni Eleazar tapno laeng rabsutenda dagiti kayatda kadagiti natay. ¹¹ Sumaruno kenkuana ni Samma a putot ni Age a taga-Hara. Naguummong dagiti Filisteo iti talon a namulaan iti bukbukel, ket intarayan ida ti armada. ¹² Ngem nagtakder ni Samma iti tengga ti talon ket sinalaknibanna daytoy. Pinatayna dagiti Filisteo, ket nangyeg ni Yahweh iti naindaklan a balligi. ¹³ Tallo kadagiti tallupulo a soldado ti simmalog iti ayan ni David iti panawen ti panagaapit, iti rukib ti Adullam. Nagkampo ti armada dagiti Filisteo iti tanap ti Refaim. ¹⁴ Iti dayta a tiempo adda idi ni David iti paglemlemmenganna a maysa a rukib, kabayatan iti panagkampo dagiti Filisteo idiaiy Betlehem. ¹⁵ Mawaw idi ni David ket kinunana, “No adda la koma mangted kaniak iti danum nga inumek a naggapu iti bubon idiaiy Betlehem, ti bubon nga adda iti asideg ti ruangan!” ¹⁶ Isu a sinarakusok dagitoy a tallo a nasisiglat a lallaki ti armada dagiti Filisteo ket napanda simmakdo iti danum idiaiy bubon ti Betlehem, ti bubon nga adda iti ruangan. Innalada ti danum ket impanda kenni David, ngem nagkedked isuna nga inumen daytoy. Ngem ketdi, imbuyatna daytoy a kas datonna kenni Yahweh. ¹⁷ Ket kinunana, “Iyadayom kaniak, Yahweh, nga inumek daytoy. Rumbeng kadi nga inumek ti dara dagiti lallaki a nangipusta iti biagda?” Isu a nagkedked isuna nga inumen daytoy. Dagitoy dagiti banbanag nga inaramid dagiti tallo a

nasisiglat a lallaki. ¹⁸ Ni Abisai a kabsat ni Joab a putot ni Zeruyas, ti kapitan dagiti tallo. Adda naminsan a nakiranget isuna babaen iti gayangna iti tallo gasut a lallaki ket pinatayna ida. Masansan a madakamat isuna a kadua dagiti tallo a soldado. ¹⁹ Saan kadi a nalatlatak isuna ngem kadagiti tallo? Isuna ti nagbalin a kapitanda. Nupay kasta, ti kinalatakna ket saan a kas iti kinalatak dagiti tallo a kalalatakan a soldado. ²⁰ Ni Benaias a taga-Kabzeel ket putot ni Jehoyada; maysa isuna a napigsa a lalaki a nakaaramid kadagiti aramid a mangipakita iti kinatured. Pinatayna dagiti dua a putot ni Ariel a taga-Moab. Bimmaba pay isuna iti maysa nga abut ket pinatayna ti maysa a leon kabayatan nga agtutudo iti niebe. ²¹ Ken napatayna ti maysa a nagdakkal a lalaki nga Egipcio. Nakaiggem iti gayang daytoy nga Egipcio, ngem kinaranget daytoy ni Benaias babaen laeng iti sarukod. Inagawna ti gayang manipud iti ima ti Egipcio ket pinatayna isuna babaen iti daytoy met laeng a gayang. ²² Inaramid ni Benaias aputot ni Jehoyada dagitoy a kinatured, ket nainaganan isuna a kadua dagiti tallo a nasisiglat a lalaki. ²³ Mararaem isuna ngem dagiti tallopulo a soldado, ngem saan isuna a mararaem a kas kadagiti tallo a mabigbigbig a soldado. Nupay kasta, isuna ti dinutokan ni David a mangimaton kadagiti guardian. ²⁴ Dagiti tallopulo ket isuda dagiti sumaganad a lallaki: Ni Asael a kabsat ni Joab, ni Elhanan a putot ni Dodo a nagtaud iti Betlehem, ²⁵ ni Samma ken ni Elik a taga-Harod, ²⁶ ni Helez a taga-Pelet, ni Ira a putot ni

Ikkes a taga-Tekoa, ²⁷ ni Abiezer a taga-Anatot, ni Mebunai a taga-Husa, ²⁸ ni Zalmon a taga-Aho, ni Maharai a taga-Netofa; ²⁹ ni Heleb a putot ni Baana a taga-Netofa, ni Ittai a putot ni Ribai a taga-Gabaa a daga dagiti kaputotan ni Benjamin, ³⁰ ni Benaias a taga-Piraton, ni Hiddai a nagtaud kadagiti tanap ti Gaas, ³¹ ni Abialbon a taga-Araba, ni Asmabet a taga-Bahurim, ³² ni Elisaba a taga-Saalbon, dagiti putot ni Jasen, ni Jonatan; ³³ ni Samma a taga-Hara, ni Ahiam a putot ni Sarar a taga-Hara, ³⁴ ni Eleifelet a putot ni Ahasbai a taga-Maaca, ni Eliam a putot ni Ahitofel a taga-Gilo, ³⁵ ni Hezro a taga-Carmel, ni Paarai a taga-Arab, ³⁶ ni Igal a putot ni Natan a taga-Soba, ni Bani a taga-Gad, ³⁷ ni Zelek a taga-Ammon, ni Naharai a taga-Beerot a para-awit iti armas ni Joab a putot ni Zeruyas, ³⁸ ni Ira ken ni Gareb a taga-Jattir, ³⁹ ni Urias a Heteo—tallopulo ket pito amin.

24

¹ Simged manen ti pungtot ni Yahweh iti Israel, ken tinignayna ni David a bumusor kadakuada a kunana, “Mapanka ket bilangem ti Israel ken Juda.” ² Kinuna ti ari kenni Joab a pangulo dagiti armada, a kaduana, “Mapanka kadagiti amin a tribu ti Israel, manipud Dan agingga idiaiy Beerseba, ket bilangem amin a tattao, tapno ammok ti pakadagupan a bilang dagiti tattao a mabalin a makigubat.” ³ Kinuna ni Joab iti ari, “Paaduen koma ni Yahweh a Diosmo ti bilang dagiti tattao iti mamingasut a daras, ket makita koma ti apok nga ari a mapasamak

daytoy. Ngem apay a kayat ti apok nga ari daytoy?” ⁴ Nupay kasta, ti sao ti ari ket saanen a mabaliwan ni Joab ken dagiti pangulo ti armada. Isu a pimmanaw da Joab ken dagiti pangulo ti armada iti sangoanan ti ari tapno bilangenda dagiti tattao ti Israel. ⁵ Binallasiwda ti Jordan ket nagkampoda idiy asideg ti Aroer, iti abagatan ti siudad idiy tanap. Kalpasanna, nagdaliasatda idiy Gad agingga idiy Jazer. ⁶ Dimtengda idiy Galaad ken idiy daga ti Tatim Hodsi, ket intuloyda a nagdaliasat a nagtulong idiy Dan Jaan ket nanglikawda a napan idiy Sidon. ⁷ Nakadanunda iti nasarikedkedan a paset ti Tiro ken kadagiti amin siudad dagiti Heveo ken dagiti Cananeo. Kalpasanna, rimmuarda idiy Negev a paset ti Juda idiy Beerseba. ⁸ Idi nasursordan ti entero a daga, nagsublida idiy Jerusalem kalpasan iti siam a bulan ken duapulo nga aldaw. ⁹ Ket impadamag ni Joab iti ari ti kadagupan a bilang dagiti mannakigubat a lallaki. Idiy Israel, adda iti walo gasut a ribu a natutured a lallaki a makabael a mangasot iti kampilan, ken lima gasut a ribu a lallaki iti Juda. ¹⁰ Ket nariribuk ti puso ni David kalpasan a binilangna dagiti lallaki. Isu a kin-unana kenni Yahweh, “Nakabasolak iti nadagsen gapu iti panangaramidko iti daytoy. Ngarud, Yahweh, punasem ti basol daytoy adipenmo, gapu ta minamaag unay ti panagtignayko. ¹¹ Idi bimmangon ni David iti agsapa, immay ti sao ni Yahweh kenni Gad a profeta, ti profeta ni David, kunana, ¹² “Mapanmo ibaga kenni David:

'Kastoy ti ibagbaga ni Yahweh: "Ikkanka iti tallo a pagpiliam. Mangpilika iti maysa kadagitoy.""¹³ Isu a napan ni Gad kenni David ket kinunana kenkuana, "Kayatmo kadi nga umay ti panag-bisin iti dagam iti tallo a tawen? Wenno tallo a bulan nga itartarayam dagiti kabusormo kabayat-an a kamkamatendaka? Wenno adda ti tallo nga aldaw a didigra iti dagam? Ita, mangged-dengka no ania a sungbat ti rumbeng nga ibagak iti nangibaon kaniak."¹⁴ Ket kinuna ni David kenni Gad, "Narikut ti sasaadek. Kadagiti ima lattan ni Yahweh ti pakatnagan tayo a saan ket a kadagiti ima dagiti tattao, gapu ta manangaasi unay isuna."¹⁵ Isu a nangiyeg ni Yahweh iti didigra iti Israel manipud iti agsapa agingga iti naituding a tiempo, ket pitopulo a ribu a tattao ti natay manipud iti Dan agingga iti Beerseba.¹⁶ Idi inyunnat ti anghel ti imana iti Jerusalem tapno dadaelenna daytoy, nagbaliw ti panunot ni Yahweh maipapan iti didigra ket kinunana iti anghel a mangdaddadael kadagiti tattao, "Kuston! Itan, ibabam ti imam." Iti dayta a tiempo, agtaktakder ti anghel ni Yahweh iti pagirikan ni Arauna a Jebuseo.¹⁷ Ket kinasarita ni David ni Yahweh idi nakitana ti anghel a nangraut kadagiti tattao ket kinunana, "Nakabasolak ken nakaaramidak iti saan a nasayaat. Ngem dagitoy a karnero, ania ti inaramidda? Pangaasim, ta imam koma ti mangdusa kaniak ken iti pamilia ti amak!"¹⁸ Ket iti dayta nga aldaw, napan ni Gad kenni David ket kinunana kenkuana, "Sumang-atka ket agpatakderka iti altar para kenni Yahweh idia pagirikan ni Arauna a Jebuseo."¹⁹ Simang-at

ngarud ni David a kas imbaga ni Gad nga arami-denna, kas imbilin ni Yahweh. ²⁰ Timman-aw ni Arauna ket nakitana ti ari ken dagiti adipenna a sumungsungad. Isu a rimmuar ni Arauna ket nagkurno iti sangoanan ti ari a nakadisso ti rupana iti daga. ²¹ Ket kinuna ni Arauna, “Apay nga imay kaniak nga adipenna ti apok nga ari?” Insungbat ni David, “Tapno umayko gatangen ti pagirikam, iti kasta ket makaipatakderak iti altar para kenni Yahweh, tapno maikkat ti didigra kadagiti tattao.” ²² Kinuna ni Arauna kenni David, “Alaem daytoy a kas kukuam apok nga ari. Aramidem iti daytoy ti ammom a nasayaat iti panagkitam. Kitaem, adtoy dagiti baka para iti daton a mapuoran ken dagiti pagirik ken sangol ti baka a pagsungrod. ²³ Siak ni Arauna, amin dagitoy apok nga ari ket itedko kenka.” Kalpasanna, kinunana iti ari, “Sapay koma ta awatennaka ni Yahweh a Diosmo.” ²⁴ Kinuna ti ari kenni Arauna, “Saan, ipilitko a gatangek daytoy iti umno a gatad.” Saanak nga agidaton iti kas daton a mapuoran para kenni Yahwen iti aniaman a banag a saanko a naggastusan” Isu a ginatang ni David ti pagirikan ken dagiti baka iti limapulo a siklo ti pirak. ²⁵ Nangipatakder sadiay ni David iti altar para kenni Yahweh ket nagidaton iti rabaw daytoy kadagiti daton a mapuoran ken kadagiti daton a pakilangenlangen. Isu a kinaasian ni Yahweh ti daga ket simardeng ti didigra iti Israel.

Ti Biblia

Unlocked Literal Bible in the Ilocano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Ilocano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Alexander D. Pagtacunan Sr., Ambrocio A. Dat-ay Jr., Anabel Magulod, Angelita H. Goco, Arlyn D. Fianza, Daniel Disay, Ely F. Belisario, Euhler Evangelista, Fredelyn R. Castillo, Gerry D. Pido, Gerwine P. Puguon, Irene China Covita, Jacquelyn Pinchingan , Jeffrey G. Arevalo, Jennilyn D. Inway, Jhun Dat-ay, Jomar N. Puclalay, Johnny Ray Lumawan, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Leonardo M. Disay, Liwliwa V. Ario, Lynn Castillo, Marben Obra, Marie fe Lardizabal, Maripple Lopez, Mary johanna delos Reyes, May ann Antonio, Micah H. Asis, Michael L. Pagtacunan, Miriam B. Pido, Nathaniel H. Pascio, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Novie M. Espara, Ralph B. Lantion, Raymond, Recelyn Camilo, Reymark, Robert Diser, Rommel Flores, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Susan L. Soliven, Tomas Domingo, William Tolentino, Ambrocio A. Dat-ay, Arlyn D. Fianza, Bernard Serquina, Bernie Abarquez, David Castillo, Delfin Asis, Euhler Evangelista, Grace Delos Santos, Jhon Alicay, Jhon Sibayan, Jomar N. Puclalay, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Liwliwa V. Ario, Lorenzo Marilao, Marben Obra, Marlon Aggasid, Mary Johanna delos reyes acob, May ann Antonio, Michael L. Pagtacunan, Mila Agpalasin, Myrna Santos, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Pablo Bernardino, Ralph B. Lantion, Recelyn Camilo, Ronnie Acob, Rudy Pascual, Sanie Castillo, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Tano Emboc,

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 10 Jun 2020

2ed8cbc0-a07c-572f-a9f0-aa114d36da98